

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je i u zapisniku.

2 Gospodine Josse, mislim da ste predstavniku Sekretarijata obezbijedili
3 primjerak napada na konvoj u Tuzli, ali sam takođe zaključio da nema transkripta
4 niti na engleskom, niti na B/H/S-u.

5 Gospodine Harmon, da li znate da li postoji taj transkript?

6 G. HARMON: [simultani prevod] Ne znam, časni Sude.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, pokušajte to pronaći. Ne znam
8 da li se radi samo o slikama ili postoji neki tekst?

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Zapravo, to je policajac /sic/ iz našeg
10 tima pustio, taj snimak, kada sam otišao sa Suda. Postoji neki tekst... Govori se.
11 Nije mi bilo jasno dok sam ga pitao o čemu se radi. On je još uvijek u zgradi,
12 mogu da pokušam da ga pronađem. Ali sa naše tačke gledišta, problem je priprema
13 teksta. To može biti veliki zadatak.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To zavisi od toga koliko teksta je u
15 video-materijalu. Ukoliko je to samo novinar koji kaže da konvoj izlazi iz Tuzle
16 i da je izložen napadu Zelenih beretki, strane bi se mogle složiti da tekst nije
17 od velikog značaja za naše razumijevanje te situacije, ukoliko je opisan samo
18 događaj.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam tako pretpostavio. Ali dozvolite mi
20 da se tokom prijepodneva pozabavim time.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo sam Vam skrenuo pažnju.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Čovek o kojem govorim je u zgradi i
2 razgovaraću sa njime tokom pauze.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ima još nešto u ovom trenutku?
4 Mislim da ste zamijenili broj 60. Je li tačno, razdjelnik 60?

5 G. HARMON: [simultani prevod] Da, tačno.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, ako se radi o razdjelniku 60.
7 Molim poslužiteljicu da uvede gospodina Poplašena u sudnicu.

8 [Svedok je ušao u sudnicu]

9 SVEDOK: NIKOLA POPLAŠEN [nastavak]

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Poplašen. Želio
11 bih da Vas podsjetim da Vas još uvijek obavezuje svečana izjava koju ste dali na
12 početku svoga svjedočenja.

13 Sada će gospodin Harmon nastaviti sa unakrsnim ispitivanjem.

14 Unakrsno ispituje g. Harmon: [nastavak]

15 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

16 P: Dobro jutro, gospodine Poplašen.

17 O: Dobro jutro, gospodine tužιοče.

18 P: Dozvolite, prije svega, da počnem sa dva dokumenta čije sam Vam
19 primjerke dao sinoć. Vi ste ustvrdili, naime, da su to falsifikati. Da li ste
20 imali priliku da pogledate te dokumente i možete li nam nešto više reći o tome
21 koje su to karakteristike ovih dokumenata koje Vas navode na zaključak da su to
22 falsifikati? Počnimo sa dokumentom koji se nalazi u razdjelniku 37, a to je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 odluka Srpske demokratske stranke datirana 9. septembar 1991. godine. A to je
2 odluka o Vašem imenovanju za povjerenika za informisanje i propagandu.

3 O: Pogledao sam i jedan i drugi dokument. Ja... za ovaj prvi dokument, ja
4 nisam rekao da je falsifikat. Ja sam naprosto rekao da sam ga prvi put video
5 juče i da n... i... i... i ne kažem da to nije tačno. Ali prvi put sam saznao da sam u
6 tu komisiju imenovan juče.

7 Što se tiče drugog dokumenta, ocena "falsifikat" odnosi se isključivo na
8 činjenicu da je moje ime upisano u spisak prisutnih na sednici komisije. Jer
9 apsolutno nemam u sećanju da sam bio... dakle, niti da sam bio član, da sam bilo
10 kada prisustvovao toj sednici. Ko je i zašto to upisao - ja ne mogu da tumačim.
11 A ja i ne tvrdim da ovaj dokument nije originalan. Ako sad tražite od mene da
12 komentarišem sadržaj ovoga zapisnika, to je... ja mogu da ga komentarišem, ali
13 zaista se ne sećam da sam bio prisutan, nit...niti sam član te komisije.

14 P: Hvala Vam mnogo, gospodine Poplašen.

15 A sada ću skrenuti pažnju na jednu donekle drugačiju temu. Mene zanima
16 Vaša definicija termina koji često koristite predstavnici Vaše stranke i
17 predstavnici SDS-a, a to je termin "genocid". Znači, razgovori u kontekstu...
18 razgovori u kojima ste Vi sudjelovali često se spominje strah od ponovnog
19 dešavanja genocida u Bosni. Mene ne zanima istorijski kontekst toga. Ono što me
20 zanima je: kada Vi koristite taj termin, šta pod njime podrazumijevate?

21 O: Pa, u najkraćem, pod "genocidom" podrazumevam organizovano,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 smišljeno, plansko, fizičko... ili fizičko, kulturno, duhovno istrebljivanje jedne
2 društvene grupe. Najčešće se tu radi o pripadnicima jedne nacije. Genocid može
3 biti u ra... tumačeni...ći u različitim nijansama, može biti i verskog karaktera:
4 dakle, može da se radi o pogromu, istrebljivanju pripadnika jedne verske grupe.
5 U nekim nijansama, može se raditi i o kulturnom genocidu: kada se kultura jednog
6 naroda smatra neprimerenom i čini se sve da se unište svi ti elementi kulture,
7 kulturnog inteti... identiteta, itd. Ali ono što je najuočljivije i što je možda
8 najznačajnije, makar što se tiče dešavanja na Balkanu, jeste organizovano,
9 plansko, smišljeno uništavanje pripadnika jedne narode... jednog naroda. I to na
10 način da iza toga uništavanja stoji ili država ili neke izuzetno jake vojne i
11 političke formacije koje... koje određena država podržava, stimuliše, motiviše na
12 takve postupke.

13 P: Dobro. Hvala Vam. A sada, pređimo na Vaš rad Vas kao republičkog
14 povjerenika. Ranije ste nam rekli da ste tijesno saradivali sa gospodinom
15 Koljevićem u svojstvu ratnog povjerenika. Vi ste obavještavali gospodina
16 Koljevića, njemu ste podnosili izvještaje, kao što se od Vas i očekivalo. A
17 odgovornost gospodina Koljevića bila je da obavijesti preostale lidere, odnosno
18 rukovodstvo Republike Srpske, gospodina Karadžića, Krajišnika i gospodu Plavšić
19 o radu povjerenika i o onim informacijama koje su povjerenici njemu saopštavali.
20 Da li je ovo tačna kvalifikacija?

21 O: Da. Pribli... da, to je... približno je tako.

22 P: I on je to i radio, zar ne?

23 O: Pa, pretpostavljam da je radio. Ne verujem da je o svim detaljima...
24 pretpostavljam da je negde neku vrstu s...sižea, grubog izveštaja predstavljao
25 ostalim članovima Predsedništva. Bilo je više poverenika i, sada, ako svaki
26 mnogo detalja prenese gospodinu Koljeviću, t...to bi bio onda, ovaj, ogroman posao
27 da sve te detalje prenese. Kako je gospodin Koljević pravio siže, šta je

28
29
30

1 ocenjivao da je značajno da... za Predsedništvo - ja to ne mogu da znam.

2 P: Rekli ste nam da ste otišli, da ste delegirali svoja ovlaštenja
3 republičkog povjerenika određenom broju osoba. Da li su te osobe nastavile
4 obavještavati gospodina Koljevića o događajima koji su se zbivali u opštini gdje
5 ste Vi bili republički povjerenik?

6 O: Da. Već sam rekao da opština Vogošća nije... pošto je gradska opština,
7 pripada gradu Sarajevu, nije fizički suviše daleko od sedišta Predsedništva il'...
8 bila od sedišta Predsedništva Republike Srpske i Vlade, tako da su oni odlazeći
9 raznim poslovima imali tu priliku da neposredno... neposredno prenesu gospodinu
10 Koljeviću, tim prije što sam ja često bio na putu i odsutan u drugim delovima
11 republike, u Srbiji, itd.

12 P: I zapravo, oni su u Vaše ime potpisivali dokumente. Ja ću Vam neke od
13 tih dokumenata tokom prijepodneva i predočiti. Tačno je, dakle, reći da su oni
14 potpisivali u Vaše ime neke dokumente?

15 O: Da.

16 P: Da li ste imali priliku da kasnije razmotrite te dokumente koji su
17 potpisani u Vaše ime? Dakle, da li ste to radili *post facto*?

18 O: Oni su mene usmeno obavestili da su to činili. Ja sam ih upozorio da
19 to nema potrebe, u principu, izuzev kad se radi o... što se tiče funkcionisanja
20 lokalne vlasti u opštini, izuzev ako se radi o nekom izveštaju koji je... ide
21 prema Predsedništvu i Vladi. Jer i u odluci piše da - koju smo ovde već čitali i
22 komentarisali - da poveri...ništvo radi u saradnji sa organima lokalne vlasti.

23 Prema tome, ukoliko se donose odluke koje na bilo koji način derogiraju

24

25

26

27

28

29

30

1 nadležnosti lokalnih vlasti, onda je to greška. Po onome što mi se e... što su mi
2 preneli, nekoliko puta je tako učinjeno. Ja sam procenio da to nije neka gruba
3 greška, da ne proizvodi neke velike posledice, al' sam ih upozorio da nema
4 potrebe za takvim postupanjem, jer Izvršni odbor radi redovno i solidno obavlja
5 svoj posao. Izvršni odbor Skupštine opštine Vogošća.

6 P: Jučer ste rekli, gospodine Poplašen, spomenuli ste gospodina po imenu
7 Radovanović. Gospodin Josse Vam je postavio pitanja o njemu.

8 G. HARMON: [simultani prevod] Molim Vijeće da pogleda stranicu 42
9 zapisnika.

10 P: Rekli ste da je on bio republički povjerenik za opštinu Ilidža. Vi
11 ste ga kritikovali. Rekli ste da je on većinu svojih dužnosti i obaveza
12 prepuštao predsjedniku opštine Ilidža, uključujući i obaveze izvještavanja.
13 Dozvolite sada da Vas pitam: gospodin Radovanović je takođe bio povjerenik za
14 Srpsku opštinu Rajlovac, koja je bila obližnja opština, zar ne?

15 O: Ja se ne sjećam da je Rajlovac imao status opštine. Rajlovac je jedno
16 naselje, nije imao status opštine. Postojala je opština Vogošća, a susedna
17 opština Ilidža. Moguće da je to kasnije u nekom periodu konstituisano kao
18 opština - ja... ja to ne znam - al' 1992. nije, Rajlovac nije bio opština dok... dok
19 smo mi radili kao povjerenici.

20 P: Za koji trenutak ću Vam predočiti dokument iz kojeg ćete shvatiti da
21 je to bila samoproglašena opština Rajlovac. No, da Vas pitam: da li Vam je
22 poznat gospodin po imenu Jovo Božić, koji je bio predsjednik Srpske opštine
23 Rajlovac?

24 O: Ne. Ne sjećam se gospodina Božića.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li znate, da li je gospodin Radovanović imao odgovornosti ratnog
2 povjerenika za veći dio teritorije od same opštine Ilidža?

3 O: Ne, ne. To mi nije poznato. To bi mogao znati gospodin Radovanović.
4 Ako je tako, on bi morao da ima dokument koji je vezan za to. To... usmeno se
5 takvo poverenje nije moguće delegirati.

6 P: Dozvolite da Vam pokažem jedan dokument.

7 G. HARMON: [simultani prevod] Razdjelnik 38 treba da dobije broj.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sekretara da odredi broj.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] Razdjelnik 38 postaće dokazni predmet
10 Optužbe P1086.

11 G. HARMON: [simultani prevod] Oprostite, razdjelnik 38 će biti pogrešan
12 dokaz. To moramo da razjasnimo.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Razdjelnik 38 još jučer je dobio broj
14 dokaznog predmeta.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Vratiću se na ovu temu, časni Sude, za
16 vrijeme pauze.

17 P: Vratićemo se na taj dokument, gospodine Poplašen. Pokazaću Vam ga
18 posle pauze, a ne sada. A sada, dozvolite da pređem na odnos između Srpske
19 demokratske stranke i vaše stranke, Srpske radikalne stranke, i saradnju koja je
20 postojala 1992. godine. Dakle, sada ćemo pogledati razdjelnik 14.

21 G. HARMON: [simultani prevod] Treba da odredimo broj i razdjelniku 14.

22 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Optužbe P1087,
23 časni Sude.

24 G. HARMON: [simultani prevod]

25 P: Gospodine Poplašen, razdjelnik 14 je dokument iz broja 12 publikacije
26 pod naslovom *Velika Srbija*. On ima naslov: "Posjeta Vojislava Šešelja

27

28

29

30

1 dobrovoljačkim jedinicama u Banja Luci." Autor ovoga članka je Nikodin Čavić,
2 koji je predsjednik Srpske radikalne stranke Bosne i Hercegovine. Ja bih Vam
3 htio skrenuti pažnju na /?jedan/ odlomak u dokumentu. U verziji na B/H/S-u on se
4 nalazi na stranici 21 tog dokumenta, i to negdje na polovini teksta između druge
5 i treće fotografije na lijevoj strani.

6 G. HARMON: [simultani prevod] A za časni Sud, odlomak na koji mislim
7 nalazi se na stranici 3, negdje u srednjem dijelu dokumenta.

8 P: Ja ću citirati doktora Šešelja. Evo šta odlomak kaže: "Doktor
9 Vojislav Šešelj je rekao da Srpska radikalna stranka neće ni u čemu biti na
10 smetnji Srpskoj demokratskoj stranci Bosne i Hercegovine, već naprotiv, biće joj
11 dobra saradnica, podrška, potpora. I sve stvari koje su od vitalnog interesa za
12 opstanak srpskog naroda na ovim prostorima biće urađene zajedničkim snagama i uz
13 dogovor."

14 To je jedna tačna karakterizacija toga kako su Srpska radikalna stranka
15 i Srpska demokratska stranka saradivale 1992. godine, zar ne?

16 O: Ovo je, koliko ja vidim, iz 1991. godine. Tekst i ocena. I ovaj skup
17 je iz dev... 1991., tako ste mi i Vi napomenuli, mada ovde ne vidim naznaku.
18 Trebalo bi da vidim broj časopisa *Velika Srbija* kojeg nigde ne... ili ja dobro ne
19 vidim godinu izdanja. Evo ga, u potpisu je: "Banja Luka, 27.12.1991. godine."
20 Dakle, nije reč o 1992. godini, nego 1991. godini. I ovde je...

21 P: Prihvatam ispravku. Ja sam bio obaviješten da je iz 1992. godine, no
22 Vi ste u pravu. Vidim taj datum u dnu stranice. Ali ipak, što se tiče poente,
23 ovde rečene, ja bih htio da Vi to prokomentarišete. Odlomak koji sam upravo
24 pročitao izražava način na koji su SDS i SRS saradivali 1992. godine. To je bio

25

26

27

28

29

30

1 vrlo kooperativan odnos.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, datum ispod članka ne
3 mora da bude isti datum kao što je i datum publikacije. Ne znamo da li je
4 gospodin Poplašen u pravu. Izgleda da je autor datirao članak pod kraj 1991.
5 godine, ali nije jasno kada je on bio objavljen. Hoću da izbjegnemo nesporazum i
6 Vijeće bi htjelo da se tužilac i svjedok usaglase.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Rečeno nam je da je datum izdavanja u
8 engleskoj verziji i u rukopisu na vrhu stranice 1.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To sam vidio. Ali ne spominje se izvor,
10 original, i zapravo radi se o prevodu.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Zato sam i pokrenuo to pitanje.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, treba da vidite da li
13 postoji original i koji datum je na originalu.

14 G. HARMON: [simultani prevod] To ću i uraditi. Dozvolite da sada pređem
15 na pitanje koje sam postavio gospodinu Poplašenu.

16 P: Odlomak koji sam pročitao precizno, jasno karakteriše način na koji
17 su Srpska radikalna stranka, vaša stranka u Bosni, i SDS saradivali tokom 1992.
18 godine. To je bio kooperativan odnos. Da li je to tačna kvalifikacija?

19 O: Tačna je. Ali mislim da sa nekoliko rečenica mo...mogu pomoći da se
20 shvati kontekst, ako mi se dozvoljava. Vid'te, u... u ovom trenutku, kad se ovo

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 događalo i kad se pisalo, ja sam normalno živio i radio u Sarajevu. Ovi događaji
2 su vezani, pre svega, za... za Republiku Hrvatsku, odnosno Republiku Srpsku
3 Krajinu. Tako da sam ja o ovome što ovde piše i ovim istupima mogao saznati samo
4 iz novina. A citat za koji ste me pitali približno odražava. Ja sam više puta
5 objašnjavao da smo mi sa SDS-om bili kooperativni kad se to podudara sa našom
6 orijentacijom, a da smo bili kritični kad se ne podudara. Očigledno je ovo tačno
7 što ste me Vi pitali, jer se u tom trenutku to podudaralo sa politikom Srpske
8 radikalne stranke, ono što je radio, pre svega, što je radila Srpska demokratska...
9 demokratska stranka u Hrvatskoj, pa i u Bosni i Hercegovini.

10 P: U redu. A sada, da Vas pitam: s obzirom na ciljeve koji su hteli da
11 se ostvare u Bosni, da li su postojale razlike između političke orijentacije
12 stranke SRS u Bosni i SRS u Srbiji?

13 O: Ne, nisu. Ne vidim da su postojale op... te... u suštini je to
14 jedinstvena stranka bila. Z... postojao je zajednički program, zajednička dokuman...
15 dokumenta. Postojao je zajednički e... najviši organ koji se zvao Centralna
16 otadžbinska uprava. Ja sam objašnjavao da je formalnu samostalnost Srpska
17 radikalna stranka Republike Srpske imala zbog toga što je došlo do o...
18 međunarodnog priznanja Bosne i Hercegovine. I pošto je imala nameru da učestvuje
19 u izborima, morala je kao politička stranka da se registruje u državi u kojoj će
20 učestvovati u izborima.

21 P: Da Vam skrenem pažnju, gospodine Poplašen, na dokument pod brojem 59.
22 Hteo bih da Vas pitam nešto o jednom delu teksta pod brojem 59.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Gospodine Poplašen, hteo bih da Vas uputim na deo na stranici 188 u
2 verziji na ćirilici.

3 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, to će biti u vrhu 8. stranice...
4 Na dnu 10. stranice, časni Sude, i prelazi na sledeću stranicu.

5 P: Da Vam pročitam ovaj deo teksta, gospodine Poplašen. Ovo je u
6 kontekstu diskusije o formiranju nove države. Pitanje koje je postavljeno je:
7 "Posebno je pitanje tretmana nersba prilikom ujedinjenja. Ko i kakvu državu
8 formira i u kojim granicama?"

9 Citat: "Reč je o neizbežnom formiranju građanske države, dakle države
10 Srba, kao i ravnopravnih (lojalnost se podrazumeva) građana, pripadnika drugih
11 nacija i nacionalnih manjina i etničkih grupa.

12 "Ako bi se formirala takva država, u njoj druge nacije, nacionalne
13 manjine i etničke grupe ne bi smele da prelaze 8% ukupnog stanovništva, niti bi
14 u bilo kom većem naseljenom mestu, regionu, administrativnoj jedinici mogli
15 preći pomenuti procent, niti bi mogla postojati mogućnost da se natalitetom ovaj
16 procenat izmeni. To je bitan razlog da se granice odrede uz puno poštovanje ovog
17 nemačkog standarda.

18 "Dakle, država bi morala da bude miroljubiva, demokratska, sa
19 višepartijskim političkim sistemom i tržišnom ekonomijom."

20 Gospodine Poplašen, da li je ova diskusija o etničkim manjinama
21 odražavala i stav SRS-a u Bosni?

22 O: Ne. Ovde je reč o jednom razmišljanju gospodina Šešelja, kojeg
23 sigurno bi u detaljima, što se mene tiče, mo...moralo da... da se izmeni. Ja ne bi'
24 pominjao procenat. Šta znači to "određivati procenat"? Al' to može da se tumači

25

26

27

28

29

30

1 i drugačije. Može da znači - da je veći procenat da bi se Srbi povukli. Ne mora
2 da znači nikakvu oštru meru sprečavanja rađanja ili nacionalnog iseljavanja. U
3 svakom slučaju, što se tiče moga pristupa, suviše je pominjanje procenta bilo
4 kog stanovništva, al' se slažem sa konstatacijom da... da bi država morala da bude
5 miroljubiva, demokratska, sa višepartijskim političkim sistemom i tržišnom
6 ekonomijom. A to isključuje, već ta definicija isključuje ono napred. To je
7 kontradiktorno. Prema tome, u... u ovom stavu gospodina Šešelja ima nekih
8 kontradikcija koje nisu l...logički prihvatljive. Ne može to da izražava jedan
9 ozbiljan stav, ni stav jedne ozbiljne političke stranke, niti... niti moj stav. A
10 inače, tu se radi verovatno o jednoj *ad hoc* izjavi da bi on... Pretpostavljam da
11 je negde na...naišao na neke, ovaj, nemačke standarde da je... u trenutku intervjua
12 da mu je bilo značajno da, kao istorijski primer, pomene neku veliku naciju. Ne
13 znam. To bi on trebao da komentariše, da odgovori.

14 P: Međutim, vaš stav prema Muslimanima - dakle, u stranci SRS - i stav
15 prema Muslimanima te stranke u novoformiranoj srpskoj državi ili entitetu u
16 Bosni je bio da bi oni trebalo da budu u manjini. Vi niste hteli da živite sa
17 njima, zar ne?

18 O: Ne. Mi smo insistirali na zajedničkoj državi sa Muslimanima. I
19 inici...iniciri...inicirali takve razgovore. Neki su to nazivali "skraćena
20 Jugoslavija". J...ja sam ovde u početku i... i prekinut, kada sam hteo - uvaženi
21 predsednik Vijeća me prekinuo - kad sam ja hteo da objasnim šta sam podrazumevao
22 pod međusobnim sporazumom i koja je uloga Vijeća naroda. Političari iz Bosne i
23 Hercegovine su se zapravo o tome već dogovorili bili i nije bilo rata. Ne da su
24 se dogovorili, nego su potpisali tzv. Cutilheirov plan i on je podrazumevao
25 zajednički život. Pa je onda Alija Izetbegović, pod pritiskom američkog

26

27

28

29

30

1 ambasadora, odustao od tog potpisa i došlo je do rata. Prema tome, uopšte se ne
2 radi o tome da je stanovište stranke etnički čisto područje i pripadnici druge
3 nacije kao... kao neka vrsta neprijatelja koji smo u oštrijem ili... ili slabijem
4 konfliktu. Naš p...predlog i naš pristup jeste bio zajednička država, jer je bilo
5 sasvim jasno da je Slovenija... ne želi više da živi u onoj Jugoslaviji. Javio se
6 problem Hrvatske koja je imala veliki deo srpskog naroda. Uz rešenje problema
7 Hrvatske, ostatak je mogao da formira neku zajedničku državu. I ta zajednička
8 država znači da u njoj žive istovremeno i svi Srbi i svi Muslimani i svi
9 Albanci, itd. I oni onda međusobno uređuju odnos. Drugo... A sad, kad je već došlo
10 do rata, onda su se parametri, politički stavovi...

11 P: Gospodine Poplašen, kada je rat izbio, Vi više niste hteli da živite
12 sa Muslimanima, je li tako?

13 O: Pa, kako ću živeti kad bi me ubili? Ne razumem Vas, kako ću? Mogu da...
14 na groblju da živim s njima samo. Ja nisam mogao da u...uđem u Sarajevo, ništa
15 nigde nisam učinio, za desetak dana su me proglasili ratnim zločincem na
16 fakultetu. Šta znači to?

17 P: Gospodine Poplašen, da li je činjenica da ste Vi smatrali da je
18 muslimanska nacija bila fiktivna nacija?

19 O: Pa, i oni to smatraju. Ne samo ja, nego i oni smatraju. I ne zovu se
20 više "Muslimani".

21 P: A da li ste Vi smatrali Muslimane fiktivnom nacijom?

22 O: Naravno, to je konfesionalno opredelenje. To je religijska ispovest.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja moram da Vas zamolim za jedno
24 pojašnjenje, gospodine Poplašen, s obzirom na Vaš poslednji odgovor. Rekli ste
25 da ste pre rata pregovarali da zajedno živite sa drugim nacijama,
26 nacionalnostima ili kako ih već zovete, etničkim grupama, Muslimanima. A zatim

27

28

29

30

1 ste rekli, nakon što je rat izbio: "Kako se moglo živeti u takvoj državi kada bi
2 vas ubili?" Da li ja to dobro shvatam da Vi niste hteli da živite zajedno sa
3 Muslimanima i Hrvatima u objedinjenoj Bosni i Hercegovini?

4 SVEDOK: Uvaženi sudijo, ovde je pravljena razlika između procene vremena
5 prije rata i kad je rat počeo. U... u vremenu prije rata, ja sam objašnjavao
6 nastojanja da se održi zajednička država. I... i besmisleno je pitanje. Hteli ste,
7 ni... Ja sam tamo radio i živio, živ... kao i drugi svet. Ali kad je počeo rat, onda
8 su se promenili odnosi, promenili se afekti, promenili se motivi, itd. Da... da su
9 pravljene pokušaji održanja zajedničke države govori niz činjenica, ne samo
10 Cutilheirov plan, nego čitav sistem pregovora sa gospodinom sa... sa predsednikom
11 bošnjačke organizacije. Mislim da...

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Poplašen, to je meni
13 sasvim jasno. Vi ste to objasnili i ja to potpuno razumem. Ali onda ste rekli,
14 kada Vam je postavljeno pitanje šta je bilo kada je počeo rat - kako ste mogli
15 živeti sa njima u državi? Jedino što sam Vas ja pitao je na koju ste državu
16 mislili? Da li ste mislili na Bosnu i Hercegovinu kao državu u kojoj niste mogli
17 živeti sa onima koji su dovodili Vaš život u pitanje? Jesam li Vas ja dobro to
18 razumeo?

19 SVEDOK: Pa, d... očigledno ima malo i konfuzije. Ka...kad je počeo rat,
20 ulazak u Sarajevo je bio nemoguć, fizički je nemoguće, jer su postavilne /sic/
21 utvrđene linije i s jedne i s druge strane. Uz to, jedno 15-ak, 20 dana - ja n...
22 ja se ne sjećam tačno, ja sam to i...iz nekih novina pročitao - Fakultet
23 političkih nauka je... mi je dao otkaz i doneo ocenu, neku oc... mada on nije
24 kompetentan, neku ocenu da se radi o ratnom zločincu. E... i gospodin tužilac me

25
26
27
28
29
30

1 pita sad u toj situaciji da li bi', ovaj... hteo d... hteo da živim sa
2 Muslimanima. Mislim, to pitanje je... nemoguće je odgovoriti na to pitanje. Kakvu
3 ja... kako ja da živim s njima kad me oni neće? Proglašav... dobijam otkaz,
4 proglašavam se za ratnog zločinca, ne mogu da uđem. Mislim, pitanje je puno
5 pretpostavki.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja Vaš odgovor razumem u smislu:
7 "Kako sam mogao živeti sa Muslimanima u državi Bosni i Hercegovini, kada su
8 učinili taj život nemogućim?" Je li to tačno?

9 SVEDOK: Na p... na području Federacije, jeste.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A sada bih hteo da pođemo jedan
11 korak dalje. Srpska Republika Bosna i Hercegovina, ili kasnije Republika Srpska,
12 je već formirana. To znači da ste se Vi, manje-više, izdvojili iz drugih delova
13 Bosne i Hercegovine gde Srbi nisu bili većinski, odnosno nisu tim delom vladali.
14 Moje je pitanje: kakva je bila situacija o zajedničkom životu na teritoriji
15 Republike Srpske ili Srpske Republike Bosne i Hercegovine u ranim fazama? Da li
16 biste smatrali da bi u opštinama na teritoriji Republike Srpske - recimo, u
17 opštini gde ima 40% Srba, 30% Muslimana - da li biste u tim područjima živeli s
18 Muslimanima zajedno?

19 SVEDOK: Naravno, i živeo sam. Ima... Muslimana je bilo, ima ih i u Banja
20 Luci i drugim mestima, i u toku rata i sada. T...to nikakvu smetnju ne
21 predstavlja. Nikakvu teškoću.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. No, na osnovu brojčanih podataka
23 koji su predloženi ovom Sudskom veću, zaključili smo da je broj Muslimana
24 drastično smanjen. Prema tome, ne pitam Vas da li u ovom trenutku živite sa
25 malim brojem Muslimana, a to će varirati od opštine do opštine, već Vas pitam o

26

27

28

29

30

1 onom vremenu. Da li ste u ono vreme smatrali da je izvodljivo živeti u opštini u
2 kojoj bi bilo 40% Srba, recimo, a 30% Muslimana koji bi ostali u toj opštini?

3 SVEDOK: Princip je jasan, naravno da je izvodljivo i u ono vreme. Sad,
4 ne mogu da... s procentima, procenti malo znače, znate. Procenti su stvar
5 situacije. Ovaj, izvodljivo je bilo i u ono vreme, i to se dešavalo.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A ako bi u jednoj od opština
7 bila muslimanska većina, u opštini na koju je polagala pravo Republika Srpska,
8 da li biste Vi smatrali da bi bilo izvodljivo i da li biste pružili podršku tome
9 - jer to nije bilo sadržano u mom posljednjem pitanju - dakle, da li biste bili
10 za zajednički život čak i u slučaju da muslimansko stanovništvo postane većinsko
11 i možda zadobije većinu čak i u opštinskim organima?

12 SVEDOK: Da, pod uslovom da se poštuju zakoni i propisi Republike Srpske.
13 To je jedini uslov. Da se poštuje zakonitost, legalitet.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A u Vašem iskustvu, da li se to
15 dogodilo bilo gde na teritoriji Republike Srpske? Možete li nam dati primer?

16 SVEDOK: Ne. Ja takvo iskustvo nisam imao. Vi ste... Vi ste u pravu kad ste
17 rekli da je došlo do velikog pada procenta muslimanskog stanovništva u većini
18 opština u... u potku... u... u okviru Republike Srpske. Ali istovremeno je tačno i
19 obrnuto. U... u većini opština na području Federacije takoreći je nestalo Srba.
20 Prema tome, to je jedna opšta situacija koja karakteriše velika pomeranja
21 stanovništva; izbegavanje situacija nesigurnosti, ugroženosti. I... pa nije
22 tipično samo za Republiku Srpsku.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja nisam ni tvrdio da je to
2 karakteristično za Republiku Srpsku. No, recite mi šta je navelo ili nateralo
3 Srbe da se isele sa teritorije Federacije.

4 SVEDOK: Opšta... prema hiljadama svedočenja, reč je o opštoj nesigurnosti.
5 Vid'te, recimo, što se tiče Sarajeva, to je... radi se o više hiljada Srba koji su
6 zatočeni. Mnogi su ubijeni. Masovno su ostajali - mnogo sam pročitao dokumenata
7 i knjiga - ostajali su automatski bez posla za nekoliko dana. Mno...mnogi su
8 likvidirani da bi neko drugi došao do njihovog stana, nekretnina, itd. I
9 stvorila se jedna atmosfera u kome je naprosto bila dovoljna pripadnost srpskoj
10 naciji da budu potpuno ugroženi, pa čak i životno. I zbog toga je od ogromnog
11 procenta, recimo na području Sarajeva, to palo... palo svega na nekol'ko
12 procenata, a to je i u drugim opštinama u Federaciji. Postoje dokumenti, oni su
13 već pokrenuti, recimo, oko 4.000 nestalih Srba u Sarajevu za koje se... nije
14 utvrđeno šta je s njima; pa poseduje i Ministarstvo unutrašnjih poslova i
15 Udruženje logoraša.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A da li su to vlasti u Federaciji
17 ili organi Federacije organizovali ili tolerisali; dakle, to ponašanje prema
18 Srbima?

19 SVEDOK: Pa, ja nisam bio u Federaciji. Ali prema ovim svedočenjima koje
20 sam pomenuo, dakle iz druge ruke, očigledno jesu.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A možete li nam reći, ja sam Vas
22 pitao: šta je navelo Srbe da napuste muslimanske teritorije? Možete li nam sada
23 reći šta je navelo Muslimane da napuste srpske teritorije?

24
25
26
27
28
29
30

1 SVEDOK: Dou... verovatno bi i njih to trebalo... da verodostojnije
2 posvedoče. Ja mislim da je bilo i ovakvih situacija u Republici Srpskoj - koju
3 sam opisao. Jer svi su ostajali bez posla, javilo se jedno opšte nepoverenje.
4 Bilo je i ekscesnih slučajeva, to j... to j... to je i ono zbog čega smo
5 protestvovali. Bilo je i ekscesnih slučajeva, verovatno i zlostavljanja i
6 ubistava, itd. To... ja to ne poričem i to je... to se verovatno procesuiralo na vrlo
7 različite načine. Dakle, e... dakle postoji niz razloga. Verovatno u opštem smislu
8 da su osećali veću sigurnost ako idu prema mestima u kojima su Muslimani
9 većinski narod.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A Vi ste rekli, navodeći razloge
11 zbog čega su Srbi odlazili, rekli ste da je: "...dosta veliki broj njih ubijen.
12 Neki su dobili otkaze već posle nekoliko dana. Mnogi su otišli zato da bi drugi
13 ljudi došli do njihove imovine. I uopšte, postojala je atmosfera u kojoj je
14 osoba, ukoliko je pripadala srpskoj naciji, bila potpuno ugrožena, čak i životi
15 su im bili ugroženi."

16 Dakle, da li bi ovaj opis mogao biti istinit i za drugu stranu, za drugu
17 situaciju?

18 GĐA PREVODILAC: Ispravka prevodioca: za drugu situaciju.

19 SVEDOK: Vi mene pitate u kondicionalu. Mogao bi biti.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada ste govorili o 4.000 Srba koji su
21 nestali iz Sarajeva, da li biste uvažili da se i slično nešto moglo dogoditi na
22 drugoj strani? To znači da je veliki broj Hrvata i Muslimana nestao sa
23 teritorije Republike Srpske?

24 SVEDOK: Pretpostavljam da je moguće. Sad sam upravo odgovorio. Moglo...
25 moglo bi da bude slično.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A da li je ova opšta atmosfera
2 ugroženosti i straha, pretnji, da li je to na strani Republike Srpske - kao što
3 sam to pitao i za drugu situaciju - da li se to tolerisalo, odnosno da li su to
4 vlasti Republike Srpske tolerisale?

5 SVEDOK: Mi smo u tom pogledu više puta razgovarali. Kol'ko je meni
6 poznato, vlasti su insistirale i dokumentima i... i nekim direktivama, uputama, i
7 tako dalje, na... na slobodi kretanja, na poštovanju svih međunarodnih konvencija
8 i propisa o ljudskim pravima, o ponašanju prema zarobljenicima, itd. Mi...mislim
9 da je to u meri u kojoj je moguće sprečavano i blokirano.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi, dakle, kažete... U redu, hvala Vam na
11 odgovoru.

12 Gospodine Harmon, možete nastaviti.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Sada ćemo pogledati sledeći dokazni
14 predmet. To je pod brojem *Extra* 3. Molim da mu se dodeli broj kao dokaznom
15 predmetu.

16 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti broj P1088.

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18 P: Gospodine Poplašen, mi ćemo sada videti jedan insert iz jednog video-
19 snimka. To je iz jedne televizijske emisije u kojoj se govori o izborima posle
20 Dejtona; to je bilo 6. avgusta. Učesnici su bili: Zlatko Lagumdžija iz stranke
21 SDP; zatim Petar Jović, Građanska demokratska stranka BiH; Vi; Dubravka
22 Lovrenović, Hrvatska seljačka stranka; Dragomir Grubač iz Patriotskog bloka;
23 Simo Simić, Unija socijaldemokrata BiH; Dragutin Ilić, Socijalistička partija
24 Republike Srpske; i Miodrag Živanović, Socijalno-liberalna stranka Republike
25 Srpske. Dakle, sada ćemo videti jedan deo ovog snimka.

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, upućujem Vas na deo
2 transkripta koji će se tome dodeliti.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ali mislim da je potrebno da se
4 dodeli i broj ovom dokaznom predmetu, Vi ste rekli 6. avgusta 1996. Naime, sad
5 sam obavešten da je već dodeljen broj 1088.

6 G. HARMON: [simultani prevod] Da. I samo da pogledamo, deo inserta koji
7 će biti pušten je na drugoj stranici engleskog prevoda transkripta.

8 [Sluša se zvučni snimak]

9 "Je li Dejtonskim sporazumom riješeno srpsko nacionalno pitanje?

10 "Molim, molim, ja sam hteo...

11 "Samo izvolite.

12 "Zaista, dolazimo u situaciju kao tamo preko Drine da moramo da se
13 otimamo oko... Kad sam direktno prozvan, zaista bi', ovaj... ovo je autonomni čin.
14 Pazite, nemojte. Nije...

15 "To je Vama."

16 /govornici govore istovremeno/

17 "...ovo bivša Skupština Bosne i Hercegovine.

18 /govornici govore istovremeno/

19 "Izgleda kao da je moje, izvinite. Sačekajte profesore, molim Vas,
20 dopustite.

21 "Vidite, ja s...sad prvi put čujem da... da jedan politički dokument, kao
22 što je Dejtonski sporazum može biti teorijska postavka za raspravu...

23 /govornici govore istovremeno/

24 "Pazite, sad je to teorijski prefiks za raspravu, jedan politički..."

25

26

27

28

29

30

1 "Drugo, ja sam pokušao da govorim onako kao što je..."

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čini se da postoji neki problem.

3 Gospodine Poplašen, u čemu je problem? Vi niste mogli da čujete? Da li ste bili
4 na dobrom kanalu?

5 SVEDOK: Ništa u slušalicama nisam čuo.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bismo mogli onda ponovo da pustimo
7 ovo ispočetka i da vidimo da li će sada ići bolje.

8 [Sluša se zvučni snimak]

9 "Je li Dejtonskim sporazumom riješeno srpsko nacionalno pitanje?

10 "Molim, molim, ja sam hteo..."

11 "Samo izvolite.

12 "Ovaj, zaista, dolazimo u situaciju kao tamo preko Drine da moramo da se
13 otimamo oko... Kad sam direktno prozvan, zaista bi', ovaj, ovo je autonomni čin.
14 Pazite, nemojte. Nije...

15 "To je Vama."

16 /govornici govore istovremeno/

17 "...ovo bivša Skupština Bosne i Hercegovine.

18 /govornici govore istovremeno/

19 "Izgleda kao da je moje, izvinite. Sačekajte profesore, molim Vas,
20 dopustite.

21 "Neka, neka. Vidite, ja sad prvi put čujem da... da jedan politički
22 dokument, kao što je Dejtonski sporazum, može biti teorijska postavka za
23 raspravu jednog pitanja, kao što kaže gospodin /nerazgovetno/. Pazite, sad je to
24 teorijski prefiks za raspravu, jedan politički dokument. Drugo, ja sam pokušao
25 da odgovorim onako kao što je televizija. Republika Srpska je nacionalno
26 pitanje. I sad se ovde, ovaj, u...ubacuju razni novi termini, znate. Kad je riječ
27 o nacionalnom pitanju, to je zaista tako kompleksno. Ovi drugi koji su s nama
28 živeli moraju mi reći najprije jesu li Bošnjaci, jesu li Muslimani, jesu

29

30

1 li Turci. Ove godine su Bošnjaci, prošle su godine bili Muslima... to je
2 istorijska geneza, ja ništa ne izmišljam.

3 "Nik...Nikola, ti kad si svojevremeno pričao o tim stvarima, tvoji kumovi
4 i drugovi Radil i Fadil su mislili da se ti zezaš. Oni misle sve vreme da ti
5 ozbiljno. Nemoj tako. Nemoj ozbiljno, nemoj.

6 "Pa možda i jesam. Ja bi' volio...
7 /govornici govore istovremeno/
8 "Nemoj, nepristojno je, nepristojno je.
9 "Moramo se dogovoriti, zaista.
10 "Nepristojno je da se ti i ja oko nečega takvog dogovaramo. Nepristojno je...
11 "Čekaj...
12 "Da ti o...ostavljaš te stvari...
13 /govornici govore istovremeno/
14 "Nemojte baš. Postoji geneza, ovde se čula teza da... da postoje izvesni uticaji...
15 "... i otvorena pitanja tipa Turci...
16 /govornici govore istovremeno/
17 "...i drugih naroda spolja, i tako dalje, na...
18 /govornici govore istovremeno/
19 "...mene čudi voditelji da dozvoljavaju ovako... ovakav dijalog.
20 "Pa, mogu i ja reći, Zlatko. Šta misliš?
21 "Pa, možeš, Nikola.
22 "Pa, sad ti treba...
23 /govornici govore istovremeno/
24 "...meni da napišeš govor, pa da ja pročitam šta ste ti i Alija smislili.
25 Nemojte sad...
26 "Ne. Ti si navikô da pišeš dru...drugim govore i da ih čitaš u
27 Marksističkom centru, nisam ja, u kojima su...
28 "Nisu oni znali ni čitati...
29 "Ja bih zamolio gospodina Lagumdžiju da sačeka da gospodin Poplašen
30 završi. Ja mislim da je to...
31 /govornici govore istovremeno/
32 "...gospodin Poplašen završi. Ja mislim da je to...
33 "Dobićete...
34 /govornici govore istovremeno/
35 "Ja se izvinjavam gospodinu Lagumdžiji, pa onda ćete Vi dobit' riječ.
36 Mogu samo jedni pričat'...
37 "Zlatko još uvek misli da je u bivšoj Bosni i Hercegovini. Pazite...
38 "Ali da posle reaguje i na ove izjave, ne samo kao što je reagovô na
39 prvu izjavu gospođe...
40 "Dobro, dopustite da gospodin Poplašen završi, molim vas.

1 "Pa ako se jedan narod oblikovao uticajima spoljnih sila - gospodin je
2 to rekao - ja sada tvrdim da spoljne sile imaju odlučujući uticaj na politička,
3 vojna i ekonomska zbivanja, i tako dalje, na Balkanu ako ćete tačno. Onda je pod
4 izvesnim uticajem došlo do oblikovanja nekih nacija ili kvazi-nacija. Al' to
5 nije predmet večeras rasprave, nego je predmet Republika Srpska i nacionalno
6 pitanje. Dozvol'te da ja takođe da se zalažem za prestanak krvoprolića. Ne može
7 mene neko da ubeđuje: Evo, sad je bilo krvoproliće četiri godine, svi smo se
8 uverili, pala je krv, ajmo ponovo živjeti, da bi ponovo došlo do krvoprolića. Ja
9 ono što mu... ono u što sam uveren jest da krvoproliće prestaje u trenutku kad
10 jedni druge posećujemo pasošima. Nema razloga. Nema razloga da ne sarađujemo u
11 svim elementima koji zajedno č... ocenjujemo da je interes. Vid'te, čet'ri godine
12 krvoprolića, čitav svet i ovi oko ocenili su Srbe kao primitivne, agresivne,
13 krivi su za sve, itd. I... i sada, mi se dva puta izjasnimo referendumom za
14 samostalnost državnu, i tako dalje, i sad nas opet pritiskaju. Mi ne valjamo -
15 oni hoće s nama da žive. Ja o... ja jednostavno to ne mogu da razumem. Jer i... u
16 čemu se tu radi...

17 "A vi nećete s nama?

18 "Pa, nećemo. Naravno da nećemo.

19 "A zašto? E lijepo...

20 "Pa nećemo. Nećemo da se ne bi ponovilo krvoproliće.

21 "Molim Vas lijepo, molim Vas lijepo. Ja Vas zaista molim, uvažavam Vas
22 kao svog zemljaka, da mi pojasnite, da mi date samo jedan primjer zbog čega to
23 Vi nećete da živite..."

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Posljednjih nekoliko redaka nisu bili u
2 transkriptu.

3 G. HARMON: [simultani prevod] Nisam ih vidio ni ja, časni Sude.
4 Ispravićemo to u transkriptu.

5 P: Ovo je, dakle, odraz vaših stanovišta 1996. godine u pogledu života
6 sa Muslimanima, zar ne, gospodine Poplašen?

7 O: Da. Ali za...zamolio bih samo ne... upozorenje Sudskom vijeću, ovaj, u
8 jednoj rečenici prije nego što odgovorim.

9 P: Dozvolite. To je bio Vaš stav 1996. godine - dakle, tada - na temu
10 života sa Muslimanima?

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prvo odgovorite na pitanje, a onda
12 možete objasniti ili dati neki daljnji komentar.

13 SVEDOK: Da. To je bilo moje stanovište 1996., i danas.

14 G. HARMON: [simultani prevod]

15 P: Gospodine Poplašen, Vi ste pokušali da napravite razliku između Vašeg
16 stava prije rata, tokom rata i poslije rata. A ovo je odraz, ovaj video-
17 materijal, odraz Vašega stava posle rata. Za vrijeme rata, nakon što je rat
18 počeo, tačno je, zar ne, da Vi i Vaša stranka niste željeli suživot sa
19 Muslimanima na teritoriji za koju se tvrdilo da istorijski pripadaju Srbima?

20 O: Prije rata mislite? Nisam Vas razumeo. Ni...nismo željeli suživot u kom
21 periodu?

22 P: Tokom rata, za vrijeme rata. Postojale su teritorije za koje su Srbi
23 smatrali da su istorijski njihove teritorije prije rata i za vrijeme rata. Da li
24 je to tačno?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. One su njihove gruntovno, kao vlasništvo. N...ne znam šta znači
2 istorijski. Istorijski?

3 P: Pročitaću Vam onda jednu rečenicu koju ste Vi izrekli u istom
4 razgovoru. Ja ću Vam to pročitati. Na prvoj stranici transkripta kaže se:
5 "Mislim da je potrebno naglasiti, sjetiti se, da su Srbi jedan od rijetkih
6 istorijski civilizovanih evropskih naroda koji, na njihovu žalost i nesreću
7 Evrope u posljednjih 200 godina nisu uspjeli, iz različitih razloga, da definišu
8 nacionalnu srpsku državu u kojoj bi živjela većina Srba na većini istorijskih i
9 etničkih prostora na kojima živi srpski narod."

10 To je bila vizija o tome šta je istorijska srpska teritorija. Ta vizija
11 je bila ona vizija koju ste imali prije rata, zadržali tokom rata i zadržali je
12 posle rata. Da li sam u pravu?

13 O: Da, sad je malo jasnije. To se odnosi na vekove.

14 P: Dobro. Gospodine Poplašen, tokom rata, Vi i Vaša stranka i SDS niste
15 mislili da Muslimani i Srbi mogu da zajedno žive, zar ne?

16 O: U toku rata? U toku rata nisu mogli?

17 P: Da, tokom rata.

18 O: Pa, da, naravno.

19 P: Srbi su željeli... imali su viziju koju su željeli da postignu. Oni su
20 imali viziju o izvjesnim teritorijama koje su njima istorijski pripadale. To je

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bio jedan od njihovih ciljeva, jedan od ciljeva Vaše stranke. Da li je to tačno?

2 O: U istorijski e... pripada i ovo što sam rekao - gruntovno. To je
3 vlasništvo, to je privatno vlasništvo. Ako to... i to podrazumevate pod
4 "istorijski", onda je u redu.

5 P: Neke od tih teritorija koje su, kako su Srbi tvrdili, istorijski
6 njihove, bile su naseljene većinskim Muslimanskim stanovništvom. Na primjer, u
7 Zvorniku je statistički živjelo 59% Muslimana, 38% Srba; u Bratuncu 64%
8 muslimanskog stanovništva, 34% srpskog; u Brčkom je živjelo 44% Muslimana, 25%
9 Hrvata i 20% Srba. Kako to da su Srbi mogli postići dominaciju na tim
10 teritorijama koje su istorijski smatrane srpskim?

11 O: Verovatno slično kao što je druga strana postigla dominaciju u
12 Drvaru, gde je živelo 98% Srba; u Glamoču gde je živelo 95%; u Petrovcu gde je
13 živelo 92% Srba, a ne pripadaju Republici Srpskoj. Dakle, takva događanja su
14 zaista stvar šireg konteksta, nekih vojnih dejstava, procene strategijskih
15 pravaca, pritiska međunarodnih sila, itd. A u sva... u svakom slučaju, ne radi se
16 o političkom konceptu da jedan grad u kome su većina Muslimani treba etnički
17 očistiti da bi pripadao Srbima zato što ga... ima floskula - smatramo ga
18 istorijski srpskim. To... to je stvarno besmisleno. Mogao je Zvornik da živi sa
19 većinskim - ili neki drugi grad - većinskim muslimanskim stanovništvom sa
20 potpunom autonomijom, sa... sa svim ljudskim pravima i da bude u republici, i
21 obrnuto. Da nisu proterani Srbi, 98% Srba iz Drvara, mogli su da žive tamo, ali

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ih nema, nego svega nekoliko procenata. Tamo je e... tamo se gradonačelnik bira sa
2 30 glasova. Da...dakle, Vi meni postavljate jedno pitanje da ja odgovorim na neka
3 kosmička, istorijs... na neke kosmičke, istorijske teme ne bi' li pokazao kako sam
4 ja za etničko čiš... Nisam ja za etničko čišćenje nikakvo...

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, gospodin Harmon Vam
6 je postavio pitanje, a to je: kako su Srbi mislili ostvariti dominaciju nad tim
7 teritorijama koje su se historijski smatrale srpskim? I dao Vam je tri primjera.
8 Vaš odgovor je bio da će se to učiniti, navodno, na sličan način kao što je
9 druga strana uspjela. Zatim ste spomenuli Drvar, gdje je 98% bilo srpsko
10 stanovništvo, zatim ste dali još jedan primjer. Kako su to drugi uradili?

11 SVEDOK: Uvaženi sudijo, nije to moj odgovor. Moj odgovor se sastoji u
12 sledećem: pitanje gospodina Harmona...

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, ja čitam prvi dio
14 Vašeg odgovora i tražim razjašnjenje. Vi ste rekli: "Pretpostavljam, na sličan
15 način kako je to uspjela uraditi i druga strana." Moje pitanje je: kako je to
16 uradila druga strana?

17 SVEDOK: Čitava stvar se sastoji u tome da pitanje gospodina sa... tužioca
18 sadrži gotov odgovor. On kaže: "Vi ste hteli da diktirate, da ili ne"? Nije
19 tačno. Kad bi' ja njega sad pitao da li je on, ovaj, da mi odgovori sa
20 "da"/"ne"...

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, ovo nije debatni
22 klub. Ovo je sudnica u kojoj Vi treba da odgovorite na pitanja. Vi ste rekli:
23 "Srbi su bili..." Dozvolite da provjerim: "Pretpostavljam, na sličan način na koji
24 je to uspjela uraditi druga strana." Hoću, pošto ne znam šta Vi mislite kako je

25

26

27

28

29

30

1 to uradila druga strana, ja tražim razjašnjenje. Kako je druga strana, po Vašem
2 mišljenju, uspjela to da uradi u opštinama gdje je postojala srpska većina? Kako
3 je to druga strana uradila? Kako bih mogao da razumem Vaš odgovor.

4 SVEDOK: Uradila je etničkim čišćenjem. Regularne formacije hrvatske
5 armije, pod komandom američkih generala, upale su u Bosnu i Hercegovinu i
6 ve...velikim delom proterale, jednim delom pobile veliki broj Srba. O tome postoje
7 i televizijski dokumenti, o tome svedoče memoari komandanata hrvatske armije,
8 tih američkih generala, masa spisa, ovaj, u... u... u... velike... veliki broj mrtvih u
9 mestima, civila, dece, i tako dalje, koji su popisani, verifikovani. I nakon
10 toga, nestalo je, naprosto je nestalo Srba sa tih područja koja s... o... o kojima
11 me pitate. To je bila akcija 1995.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, Vaš odgovor je, kada Vas je pitao
13 gospodin Harmon kako ste to uradili u Zvorniku sa 59% Muslimana, u Bratuncu sa
14 65% Muslimana i Brčkom sa 44% Muslimana - barem ja tako sam shvatio Vaš odgovor
15 kako su Srbi mislili postići dominaciju - odgovor je bio: Na isti način kako je
16 to urađeno i u drugim opštinama. I objasnili ste nam da sredstva koja su se tamo
17 koristila, da je to naprosto bilo, recimo jednostavno, etničko čišćenje.

18 SVEDOK: Ne. Ja sam rekao u... ja sam se dopunio i rekao da pitanje sadrži
19 odgovor, jer je mene gospodin tužilac pitao kako žele postići diktaturu. Da ja
20 odgovorim sa "da" i "ne". Pa, onda bi sledilo: a) nekim pritiskom, b) vojnim
21 sredstvima i... i tako dalje, i tako. Radi se o tome što moj... moj je odgovor da
22 uopšte nisu želeli postići diktaturu. A u afektu sam izgovorio "kao i druga
23
24
25
26
27
28
29
30

1 strana", e... e... jer mi se ne dozvoljava da odgovorim na način koji nije sadržan u
2 pitanju.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodin Harmon je govorio o
4 dominaciji, a ne o diktaturi.

5 SVEDOK: Tako je meni prevedeno.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda, ali on je govorio o dominaciji.

7 U tim opštinama u kojima je bila većina Muslimana - a to je Zvornik sa
8 59%, Bratunac sa 64% - za njih se tvrdilo da su pod vladavinom Republike Srpske.
9 Kako biste, ne koristeći riječ "dominacija", ne koristeći riječi kao što je
10 "diktatura", kako biste postigli da dobijete te opštine sa većinom stanovništva
11 Muslimanske nacionalnosti? Kako biste postigli da ih stavite pod vlast Republike
12 Srpske?

13 SVEDOK: R... vla...vladavinom zakona, ravnopravnošću. Jednakim ljudskim
14 pravima za sve.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ali rekli ste, dok god budu
16 poštovali vladavinu Republike Srpske. Mislim, Republika Srpska će biti ta koja
17 će određivati šta je jednakost i šta su jednaka ljudska prava; zar ne?

18 SVEDOK: Pa, naravno. Al' postoje neki univerzalni principi koje valda
19 /sic/ treba primeniti i u političko-pravnim aktima Rep...Republike Srpske. Postoji
20 neko univerzalno prirodno pravo koje se ne može zaobići, makar što se tiče
21 evropskog iskustva.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako sada pogledate unazad, na to
23 vrijeme, da li je Vaše mišljenje da je Republika Srpska obezbijedila ta jednaka
24
25
26
27
28
29
30

1 prava svima i osnovna ljudska prava svima onima koji žive na teritoriji
2 Republike Srpske? Ako pogledate unazad na period u početku 1990-ih godina.

3 SVEDOK: Vid'te, ne znam sad za kojim... za... a... za ratni period, dok je
4 trajao rat, sigurno je to jedna skliska tema. Dok ima... dok ima ubijanja i
5 mrtvih, besmislena je reč o ljudskim pravima. Valda je osnovno ljudsko pravo da...
6 da živi inte... fizički integritet, telo i zdravlje. A što se tiče okolnosti posle
7 rata, dakle od 1996. pa nadalje, tu se ulažu ogromni naponi i ja vidim da je
8 postignut u tom pogledu veliki napredak.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li sam ispravno shvatio Vaš odgovor
10 ako mislim da ste rekli da tokom rata jednaka prava i osnovne slobode nisu mogle
11 biti upražnjavane zato što se svako morao braniti? I stoga Republika Srpska nije
12 mogla da obezbijedi ta prava.

13 SVEDOK. Očigledno nije mogla a... da obezbedi nijedna strana. Kada se
14 dešavaju veliki konflikti kao što je ratni, u kojima ima mnogo razaranja,
15 ubijanja i krvi, i tako dalje, jedan od glavnih modela u svetu regulisanja tih
16 konfliktata jeste razdvajanje sukobljenih strana. Njega primenjuju većina velikih
17 sila. A... i naprosto i u ovome insertu na tele... na televiziji malopre što sam
18 govorio, ja sam insistirao na tome modelu, pa sam rekao: "Da se ne bi ponovilo
19 krvoproliće..." itd. A... a... razdvajanje, razume se, može biti privremeno,
20 trajnije ili trajno. Ako pominjem primere iz sveta, onda ćete reć' da ni... da
21 nisam, ovaj... pitan za to.

22 Dakle, što se tiče 1996., kod prvih izbora i /nerazgovetno/, moje je
23 mišljenje bilo da treba privremeno razdvojiti nacije, iako su u istoj državi, i
24 ne dozvoliti da se obnovi konflikt. Pa da sâm život - ekonomski, politički,
25 kulturni - postepeno, u meri u kojoj to narodi procenjuju, da ih približava,
26 dovodi u odnose, u saradnju, zajednički život, itd. A... a to ne može da se

27
28
29
30

1 naređuje. Zajednički život nije samo politička kategorija, to je i moralna i
2 emotivna i osećajna, itd. Meni nikada nije bilo jasno kako to da je svet
3 procenio da jugoslovenski narodi ne mogu živeti u jednoj državi i treba razoriti
4 Jugoslaviju, tj. priznati one republike, itd., pa onda su sve zaboravili rekli:
5 E sad, što se tiče Bosne... Da?

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi se udaljavate od moga pitanja. Da li
7 je odvajanje civila bilo potrebno u tu svrhu, ili je isto tako bilo dovoljno
8 dovesti oružane snage i onda napraviti razdvajanje?

9 SVEDOK: N...nisam shvatio pitanje. U kom smislu "odvajanje civila"? Kojih
10 civila? O...o...od koga? Koje oružane snage? Ne... ne razumem. Ne mogu da odgovorim
11 kad ne razumem.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako kažete da ne možete živeti zajedno
13 kad je počeo rat, a ako živite u opštinama koje nisu odvojene od jednog sela do
14 drugoga nego u njima živi mješovito stanovništvo, da biste ljude odvojili, onda
15 biste morali da ih pomjerite, zato što je postojalo mješovito stanovništvo. Da
16 li bi onda bilo potrebno praviti razdvajanje pomjeranjem ili bilo kojim drugim
17 sredstvom koje biste mogli da predložite? Da li bi bilo dovoljno odvojiti
18 civilno stanovništvo, ili bi postojala mogućnost da se uspostavi kontrola nad
19 oružanim snagama, tako da se spriječe nove oružane operacije?

20 SVEDOK: A... sad je... tu je... vid'te, d... naravno da se ne podrazumeva
21 bukvalno prebrojavanje pripadnika pojedinih nacija i razdvajanje. A... pod
22 pretpostavkom da e... M...Muslimani i Hrvati priznaju Republiku Srpsku, oni su
23 ravnopravni građani; pod pretpostavkom da Srbi priznaju Federaciju, oni su
24 ravnopravni građani i tu nema nikakvog problema. Što se tiče a... razdvajanja, ona

25
26
27
28
29
30

1 se odnosi ne samo na državno-teritorijalnu autonomiju, neg' postoji pojam
2 personalne autonomije. Mo...mogu imati vrlo visoka ljudska prava pripadnici jednog
3 naroda u... na području gde nisu većina i niko ih neće osporavati. Imati svoje
4 škole, jezik, informativni sistem, obrazovni sistem, itd. I... i to je
5 pretpostavka tolerancije. A ako neko bira školu na svom jeziku i posećuje je, ja
6 i to podrazumevam pod odvajanjem. Ne m... ne može se pod odvajanjem shvatiti:
7 "Nekoga treba u kamion, u autobus i odseliš ga" - to je odvajanje. Nije samo to
8 odvajanje. Dakle, sve je to stvar ozbiljnog političkog rada, dogovora, strp...
9 tolerancije, i tako dalje, koja ne podrazumeva a... o... nužno ne podrazumeva velika
10 fizička kretanja. E sad, diktatura je kad neko želi da ode, a ne date mu. Mora
11 imati slobodu kretanja. Znači, biće neko ko... ko ne bi bio s tim zadovoljan i on
12 neće da... želeći da živi u Sarajevu nego će otići u Banja Luku - kao ja, na
13 primer; drugi neće ž...želeći živeti u Banja Luci nego će otići u Sarajevo; a neko
14 treći će želeći da ostane na svom mestu. I treba mu obezbediti sve uslove e...
15 koji njega zadovoljavaju u... u onom smislu da ima odvojene segmente koji
16 zadovoljavaju njegove životne potrebe - od kulture, vere, obrazovanja,
17 informisanja, i tako dalje - a da to nije na smetnju drugom narodu. E... e... raz...
18 regulisanje konflikta odvajanjem nije...

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, odgovorili ste na
20 moje pitanje.

21 Izvolite nastaviti, gospodine Harmon.

22 G. HARMON: [simultani prevod]

23 P: Gospodine Poplašen, Vi ste upotrebili termin "etničko čišćenje",
24 znači taj Vam je termin poznat. Da li se desilo etničko čišćenje na teritoriji
25 koju su okupirale snage bosanskih Srba 1992. godine?

26

27

28

29

30

1 O: M... ph... ok...okupirale snage bosanskih Srba - ne znam šta Vam to znači.
2 Ali nije se des...

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Preformulišite pitanje.

4 Da li se desilo etničko čišćenje na teritoriji pod kontrolom snaga
5 bosanskih Srba 1992. godine?

6 SVEDOK: Po mojim... po mome uverenju - ne.

7 G. HARMON: [simultani prevod]

8 P: Saslušavši Vaše odgovore koje ste dali sudiji Orijeju, to mi zaista
9 privlači pažnju. Da li ste branili prava Muslimana da ostanu na teritorijama
10 koje su sada Republika Srpska tokom 1992. godine? Da li ste branili njihova
11 prava? Da li ste tvrdili da im treba biti dozvoljeno da ostanu na toj teritoriji
12 nakon aprila 1992. godine?

13 O: Pa, iz principijelnih mojih istupa, i tako dalje, to je bilo jasno da
14 je tako. Ali razume se da sam u javnim istupima, pre svega, branio prava Srba,
15 ali nisam ignorisao pravo bilo koga drugog, pa... pa ni Muslimana. E... šta znači
16 braniti prava? Znači u... u nekim javnim istupima izgovorit' neku rečenicu il' na
17 neki drugi način, ovaj... Pitanje je... im...ima više nivoa. Na koji način braniti, u
18 kojoj prilici, kojim sredstvima? A što... principijelno sam bio za poštovanje
19 prava svih, pa i Muslimana.

20 P: Nakon aprila 1992. godine, do kraja aprila, koje ste korake
21 preduzeli, gospodine Poplašen, da osigurate da će Muslimani i Hrvati koji žive
22 na teritoriji koju je okupirala Republika Srpska, da će oni moći da ostanu gdje
23 jesu, a naročito civilno stanovništvo?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Koje sam uopšte korake mogao da... da... da preduzmem? Koga sam sreo,
2 pitao ga da... da l' je gladan, da l' je žedan...

3 P: Ne znam, nego Vas pitam.

4 O: Evo ja Vama... ja Vam odgovaram...

5 P: Pitam Vas, koje ste korake preduzeli Vi lično, i u ime Srpske
6 radikalne stranke, kojima ćete osigurati da Muslimani i Srbi - osobito civili
7 koji su živjeli na teritoriji koju su okupirale snage bosanskih Srba - da oni
8 ostanu na toj teritoriji?

9 O: 1992. stranka ne postoji, to smo već razjasnili, nego od 1993., od
10 marta, kao registrovana politička. Od 1992. sam radio na osnivanju stranke. A...

11 P: U redu. Prihvatam korekciju. Ali da Vas pitam onda: pošto ste
12 delovali u ime Srpske radikalne stranke i rekli ste nam da ste išli širom Bosne
13 i Hercegovine i pokušavali da organizujete opštinske odbore...

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, ja mislim da ste Vi
15 dobro razumeli pitanje gospodina Harmona. Nije se radilo o datumu kada je tačno
16 stranka bila osnovana ili kada su vršene pripreme za njeno osnivanje, već šta
17 ste Vi učinili kako biste obezbedili da Muslimani i Hrvati, i to posebno civili
18 koji su živeli na teritoriji Republike Srpske, da oni i ostanu na toj
19 teritoriji?

20 SVEDOK: Gde sam bio u prilici, ko me je pitao, ja sam tražio međusobno
21 poštovanje, tolerenc... toleranciju i poštovanje svih prava. A inače sam se bavio
22 o...osnivanjem odbora Srpske radikalne stranke i meni je glavni interes bio srpski
23 interes.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. Možete li nam dati primer, molim
25 Vas, kada i kako ste pozivali na takvo poštovanje?

26 SVEDOK: Pa, t...tih je primera dosta. Ne mogu da se setim svih. Ja se

27

28

29

30

1 se...sećam se, na primer, mislim da su to i mediji preneli, da sam u Banja Luci
2 1992. godine u septembru, na pripremnom odboru, bilo je dosta prisutnih ljudi,
3 direktno pozvao na toleranciju s... pripadnika svih naroda i, naravno, poštovanje
4 zakonitosti i... i... i... i na takvo ponašanje koje će umanjiti žrtve i razaranja na...
5 na svim stranama. Bilo je nekih u... na s... na tom skupu - koji je bio u nekom
6 objektu koji se zove "Internacional", poprilično je ljudi bilo, vi...više stotina
7 ljudi - bilo je i nekih negodovanja, ali direktno sam na tome insistirao. A...
8 insistirao sam u svim susretima koji su bili brojni uvek kad je bila ta
9 situacija. Nisam vodio beleške sad da kažem: Tog datuma, tom-i-tom čoveku. Ali
10 ja sam tužiocu direktno odgovorio: najveći deo moga radnog angažmana, radnog
11 dana nije se iscrpljivao trčeći po republici da zaštitim ugrožene Muslimane i
12 Hrvate, iako je toga bilo, nego tražeći ljude koji prihvataju m... o... politiku
13 Srpske radikalne stranke da bi formirao odbore. Uz to sam imô nešto obaveza kao
14 poverenik; imô sam porodicu u izbeglištvu. Prema tome, dan je kratak, ima 24
15 sata. A... a već u novembru sam preselio u Banja Luku.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Mislim da ste rekli da je to bilo u
17 medijima preneseno. Ako biste mogli na bilo koji način Sudskom veću pružiti neke
18 dokaze za ovaj iskaz, dakle koji bi to potvrđivali, to bi bilo od velike pomoći.
19 Dakle, ako biste Vi imali te izveštaje iz medija, da li možete, molim Vas, da
20 nas uputite kako možemo do njih doći, kako bismo mogli da se upoznamo sa njima?

21 Isto tako, gospodine Josse, čini nam se, s obzirom na ono što je svedok
22 nešto ranije rekao u vezi sa zakonima o duplom penzionisanju, mislim da je sve

23
24
25
26
27
28
29
30

1 to u domenu javnosti. I Sudsko veće bi rado imalo te materijale. Mislim,
2 gospodine Harmon, da Vama ne bi trebalo da predstavlja nikakvu teškoću da
3 pronađete pravne tekstove, kako bismo mogli da se upoznamo sa time.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Što se tiče ovog pitanja dvostrukog
5 penzionisanja, ja o tome ništa ne znam, ali siguran sam da možemo to proveriti i
6 doći do tih podataka.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Mi bismo bili zahvalni.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Ono što je svedok upravo sada rekao,
9 imajući u vidu sve ono sa čime se Odbrana suočava, to sve zavisi od svedoka.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Prema tome, gospodine Poplašen, s
11 obzirom na ono što ste nam upravo rekli, molim Vas da nam javite za te stvari
12 kako bismo mogli i to da uzmemo u obzir.

13 No, mislim da je sada vreme za pauzu.

14 Najpre ću zamoliti sudsku službenicu da isprati gospodina Poplašena iz
15 sudnice. Gospodine Poplašen, molim Vas da počete sa njom.

16 [Svedok se povlači]

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, koliko vremena će vam
18 još biti potrebno?

19 G. HARMON: [simultani prevod] Biće nam potrebno bar još sledeća sednica,
20 između dve pauze, a moguće i nakon toga.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Mi ćemo razmotriti koliko
2 vremena ćemo vam odobriti, jer ste već prevazišli onih 60%. A istovremeno, ovde
3 se radi o svedočenju koje prilično apstraktnog karaktera, a trebalo bi da bude
4 svedočenje o činjenicama. Prema tome, mi ćemo razmotriti da li da vam odobrimo
5 to vreme koje ste zatražili. A i Sudsko veće će možda imati nekih pitanja, mada
6 znam da smo mi već postavljali pitanja i uzeli nešto vremena.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] I mi ćemo imati možda jedno kratko
8 proceduralno pitanje i molimo da se nakon druge pauze time pozabavimo.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. I mi bismo vrlo voleli da završimo
10 sa ovim svedokom danas, a ne kasnije. A koliko sam shvatio, gospodine Josse, i
11 Vi ćete imati nekih pitanja za naknadno ispitivanje?

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, da, ali ne mnogo.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Gospodine Harmon, onda molim Vas
14 da još jednom pogledate svoj plan ispitivanja, kako biste mogli da završite u
15 toku iduće sednice, što ne znači da možete da iskoristite sve to vreme između
16 dve pauze. A da pitam i Vas, gospodine Josse, koliko će Vama vremena biti
17 potrebno?

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, ne mnogo. Jedna od tema je nešto što je
19 pokrenuto danas, a drugo je nešto na šta ću se vrlo kratko vratiti.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Onda sada pravimo pauzu i
21 nastavljamo u 11.05h.

22 ... Početak pauze u 10.37h

23 ... Sednica nastavljena u 11.12h

24 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sedeti.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, vidim da je svedok već
2 ušao u sudnicu. Da li će to predstavljati neki problem, s obzirom na ono što ste
3 želeli da pokrenete kao proceduralna pitanja?

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, meni se čini da sam rekao nakon druge
5 pauze. Prema tome...

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, u redu.

7 Onda, gospodine Harmon, možete nastaviti.

8 G. HARMON: [simultani prevod]

9 P: Gospodine Poplašen, juče Vam je gospodin Josse postavio pitanje na
10 kraju svog ispitivanja o tome da li ste upoznati sa šest strateških ciljeva,
11 odnosno...

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo još nešto, gospodine Harmon.
13 Imaćete dve trećine ove sednice. Znae koliko je to vremena. A istovremeno da
14 Vas podsetim da politika SRS-a nije suština ovog predmeta. Prema tome, iskaz u
15 vezi sa kredibilitetom ili pouzdanosti treba takođe da u tome se i iscrpljuje.

16 G. HARMON: [simultani prevod] Kao što primećujete, govorim malo brže.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, uvek prevodioci stradaju zbog nas.

18 G. HARMON: [simultani prevod]

19 P: Dakle, juče Vam je, gospodine Poplašen, postavljeno pitanje o šest
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 strateških ciljeva. I kada je bilo reči o samom dokumentu, Vaš odgovor je bio
2 "ne".

3 G. HARMON: [simultani prevod] Sada bih hteo da pokažem jedan video. To
4 je traka broj *Extra* 2. Molim da se tome dodeli broj.

5 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti P1089.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, sekretaru.

7 [Gleda se video-snimak]

8 "... na korektnost i /nerazgovetno/ i poštovanju propisa koji to regulišu.
9 /govornici govore istovremeno/

10 "Imam samo jedno konkretno pitanje, oprostite, kada je u pitanju
11 vladajuća stranka. Vama neke opozicione stranke inače zameraju da ste suviše
12 bliski sa vladajućim strankom. Šta Vi pri tom zamerate tim opozicionim
13 strankama?

14 "Da su daleko od srpskog naroda. Vid'te, što se tiče vladajuće stranke,
15 mi... m...mi smo odavno konstatovali da je Srpska demokratska stranka na prihvatljiv
16 način formulisala strategijske ciljeve borbe srpskog naroda. I nemamo... Vid'te,
17 nigde... nikada se Srpska demokratska stranka nije odrekla ujedinjenja svih
18 srpskih zemalja na najvećem delu etničkog... Nikada se ni... oni nisu odrekli
19 kapitalizma, tj. nesocijalizma. Nikada se nisu odrekli višestranačja
20 parlamentarnog tipa. To su naši glavni ciljevi. E sad, druga je stvar što u... u...
21 u načinu realizacije..."

22 G. HARMON: [simultani prevod] Možemo ovde da se zaustavimo, časni Sude,
23 jer smo već videli ovaj kritični deo koji nas interesuje.

24 P: Dakle, gospodine Poplašen, ovo je intervju koji ste Vi dali 8.
25 novembra 1996. godine. Jasno je iz ovog intervjuja da je predmet strateških
26 ciljeva, da je /?njihov/ sadržaj ili suština Vama bio poznat, mada možda niste

27
28
29
30

1 videli sâm dokument. Je li tako?

2 O: Razume se da ću odgovoriti na pitanje, ali meni je predsjednik Vijeća
3 obećao 30 sekundi za jednu primedbu, i odmah bih onda odgovorio na pitanje, ako
4 mi se dozvoljava.

5 U toku prethodnog rada, ja sam u mikrofون jasno čuo, ne znam da li su to
6 svi čuli, kod nekih tehničkih, komentar prevodioca da radim ovde za mikrofonom
7 ono što se radi u toaletu. Takvi komentari me zaista iritiraju, to je njeno
8 privatno mišljenje - neka ženska osoba je u pitanju - ovaj, i molio bi' vas da
9 me zaštitite od takvih komentara. To t... kad se presluša traka, to se jasno može
10 čuti na srpskom jeziku.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne razumem sasvim šta hoćete da kažete.
12 Rekli ste da ste u toku svog ranijeg iskaza jasno čuli... Naravno, mi ne možemo
13 videti šta ste čuli, ali da je neko ko radi za mikrofonom radi kao da radi u
14 toaletu.

15 SVEDOK: Da, da.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ono što sam ja primetio, no možda...
17 Izvolite.

18 SVEDOK: Neko od prevodilaca je rekao da ja u mikrofون - ja, dakle ne
19 neko drugi, nego ja - radim u mikrofون ono što se radi u toaletu. N...ne mogu
20 bukvalno da citiram, suviše je nepristojno. I tražim zašt...

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, ja ću ispitati to pitanje, da li
22 je učinjen takav komentar, koji ste Vi onda, kako se čini, čuli. Ja ću to
23 ispitati. I svakako, to bi bilo vrlo neuobičajeno, ali raspitaću se za to.

24 SVEDOK: To postoji na traci. No, da odgovorim na pitanje.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Samo da Vam još kažem, ako ja to
2 tražim da se ispita, naravno to će značiti i da ćemo zatražiti da se presluša
3 traka. No, sada Vas molim da odgovorite na pitanje gospodina Harmona.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Samo da ja preformulišem ovo pitanje da
5 bismo brže prešli.

6 P: Vi ste rekli, gospodine Poplašen, da niste videli taj konkretni
7 dokument gde se navodi šest strateških ciljeva, ali Vama je bila poznata suština
8 toga. Je li tako?

9 O: Pa, to sam komentarisao. Razgovarao sam sa profesorom Koljevićem o... o
10 tome što podrazumevaju strategijski ciljevi. I razume se da su strategijski
11 ciljevi srpskog naroda meni bili i jesu od velikog interesa, ali ja sam rekao da
12 nisam vidio dokument, papir koji je bio predmet rasprave i usvajanja.

13 P: U redu. A jedan od ciljeva koji su oni identifikovali i artikulisali
14 je bilo uspostavljanje državnih granica kojim bi se srpski narod razdvojio od
15 drugih dveju etničkih zajednica?

16 O: Pa, pretpostavljam da jeste. Naknadno sam vidio dokument.

17 P: Hteo bih sada da promenim temu. Hteo bih da porazgovaramo o
18 paravojnim formacijama, gospodine Poplašen.

19 Vama je poznato, zar ne, da je u Beogradu postojao centar gde su
20 gospodin Šešelj, gospodin Arkan, gospodin Vuk Drašković, Mirko Jović, i drugi,
21 da su se oni okupljali kako bi sakupili dobrovoljce za slanje u Bosnu. Je li
22 tako?

23 O: Pa, veći deo toga mi je poznat. Načelno mi je to poznato, nisu mi
24
25
26
27
28
29
30

1 detalji poznati, ali načelno mi je poznato.

2 P: A taj centar je postojao pre početka neprijateljstava u Bosni?

3 O: Ne mogu zasigurno da kažem, mislim da jeste, sa neprijateljstvima u
4 Hrvatskoj da je počeo da radi. No, pošto sam ja infor... o... o tome centru
5 informisan iz medija i razgovora, a nikad nisam fizički u životu bio tamo, ja
6 verujem da je postojao pre neprijateljstava u Bosni, dok su trajala
7 neprijateljstva u Republici Hrvatskoj.

8 P: U redu. A dobrovoljci koji su se okupljali na tom mestu bili su
9 naoružavani uz punu suglasnost i saznanje srpskih vlasti. Je li tako?

10 O: Šta podrazumevate pod "srpskim vlastima"? Da li Srbija, Republika
11 Srpska, Republika Srpska Krajina? Različite su...

12 P: Mislim na Republiku Srbiju. Slobodana Miloševića, njegovu... On je,
13 dakle, naoružavao te dobrovoljce. To je tačno, je li tako?

14 O: Ne, ne. Koliko je meni poznato, oni su bez oružja dolazili na teren.
15 I kad se priključe u jedinici u Republici Srpskoj Krajini i Republici Srpskoj,
16 rasporede formacijski, tad su dobijali oružje - po onome što ja znam.

17 P: Sada bih hteo da Vam pokažem jedan film. Ako pogledate dokument pod
18 brojem 47, gospodine Poplašen...

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Još nemamo broj za to.

20 SEKRETAR: [simultani prevod] Da. To će biti /?P1090/.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod]

2 P: Gospodine Poplašen, to je film... Vi ste bili prisutni kada je gospodin
3 Šešelj ovo rekao, Vi ste učestvovali u tome.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ako pogledate na vrhu stranice
5 1 engleske verzije, molim da taj deo sada vidimo.

6 [Gleda se video-snimak]

7 "Kada smo objavili da ste Vi večeras gost... Vi i gospodin Poplašen gosti,
8 bilo je dosta, ovaj, poziva i dosta pitanja, ali jedno je bilo najbrojnije.
9 Svodilo se na dobrovoljce, pripadnike, simpatizere Vaše stranke koji su od prvog
10 dana rata na prostorima bivše Hrvatske i bivše Bosne i Hercegovine prisutni kao
11 dobrovoljci. Međutim, gledaoci... čini im se da je to nešto u poslednje vreme
12 splasnulo, t... kao da deo ljudi i Vaših pripadnika i Vaših simpaz...simpatizera
13 više nije zainteresovan za... za sudbinu Srba u Republici Srpskoj. Da li je to
14 tako? I da li vaši dobrovoljci su i dalje tu? I da li ste... da li su spremni,
15 ovaj...

16 "To je loš utisak. Prvo, naših dobrovoljaca i dalje ima. Ima ih kod
17 četničkog vojvode Slavka Aleksića na Jevrejskom groblju; kod vojvode Vaska u
18 Ilijašu; kod vojvode Mande Maksimovića na Majeveci; tu je i jedan broj
19 dobrovoljaca sa vojvodom Brnetom na Ilidži; zatim, kod vojvode Radovića na
20 Podveležju, itd. A... ima ih, ali bilo bi ih mnogo više o...onoga trenutka kad
21 komanda srpske vojske zatraži da podogo... dobrovoljce pošaljemo. Nama je sad
22 mnogo teže da upućujemo dobrovoljce nego što je to bilo 1991., 1992. i 1993.
23 godine. Kad smo onda upućivali dobrovoljce, imali smo dobru saradnju sa

24

25

26

27

28

29

30

1 Slobodanom Miloševićem, on nam je davao uniforme, oružje, autobuse, kasarnu
2 čitavu Bujanj Potok je dao na raspolaganje Srpskoj radikalnoj stranci - sva... svu
3 tehničku opremu koja je bila potrebna. I to je mnogo bolje funkcionisalo. Zbog
4 izdaje Slobodana Miloševića, danas se srpska ra..."

5 G. HARMON: [simultani prevod] Možemo tu da se zaustavimo. Neću puštati
6 ostatak ovog intervjua zbog ograničenja.

7 P: Da li se sećate ovoga, gospodine Poplašen?

8 O: Da. Sećam se ovoga razgovora televizijskog. Ne znam tačno kad je to
9 bilo, pretpostavljam da je negde 1994. godina, da smo učestvovali i razgovarali
10 na ovu temu. Sećam se.

11 P: To je ustvari bilo 13. marta 1995. godine. No, da li Vam ovo vraća
12 sećanja na to da je Slobodan Milošević zapravo pružao logističku podršku
13 dobrovoljcima, uključujući i vaše dobrovoljce?

14 O: Pa, to je verovatno. Mi smo jako insistirali na tome. Samo sam ja
15 rekao da m...možda je to oružje dolazilo nekim drugim putem, ali u svakom slučaju,
16 ljudi, naši dobrovoljci nisu naoružavani u Srbiji i sa oružjem prelazili
17 granicu. Možda je to... to je pitanje za gospodina Šešelja. Možda je to došlo
18 ne...nekim drugim putem, pa na licu mesta ljudi su dobili oružje onako kako sam
19 objasnio. Ja ne isključujem da je, ovaj, sve ovo tačno, ali je gospodin Šešelj
20 bio u saradnji sa gospodinom Miloševićem i ja nisam imao nikakve kontakte. Meni
21 je preostalo da verujem gospodinu Šešelju da je to tako i nemam razloga da ne
22 verujem da je tako.

23 P: Gospodine Poplašen, dobrovoljci kojima je pružena logistička podrška
24
25
26
27
28
29
30

1 u Srbiji, njima su u Bosni dobrodošlicu pružali gospodin doktor Karadžić, zatim
2 gospodin Krajišnik, gospodin Koljević, gospođa Plavšić. To je tačno, ili ne?

3 O: Ne, to... to mi nije poznato.

4 P: Na to ćemo preći za koji trenutak. No, da se samo sada pozabavimo
5 jednom konkretnom paravojnom formacijom koja je bila pod komandom Arkana. Vi ste
6 poznavali Arkana, upoznali ste se sa njim u toku rata. Je li tako?

7 O: Ne. N...nismo se lično poznavali.

8 P: Da li ste ga ikada sreli?

9 O: Pa, jednom, sa distance, na jedno 300 metara, ja sam prošao, on je
10 bio sa nekim ljudima, i pošto se nismo poznavali, nismo se ni pozdravili.

11 P: A gospodin Arkan...

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Poplašen, da
13 bih ja dobro razumeo. Vi ste rekli: "Bio sam 300 metara udaljen..." Za mene, ja to
14 uvek prevodim u fudbalske terene. Dakle, to je tri fudbalska terena. Ako bih ja
15 nekoga video na daljini od tri fudbalska terena, ja ne bih ni video o kome se
16 radi. Hoćete li, molim Vas, samo da nam objasnite kako nam to kažete da ste bili
17 otprilike 300 metara udaljeni od njega? Da li ste ga videli ili su Vam rekli da
18 se on nalazi 300 metara odatle?

19 SVEDOK: Pa, ja nosim naočale, valda mi nešto pomažu. Arkan je bio u...
20 nekoliko dana je spavao u Banja Luci. Ja sam bio s druge strane ulice i neko je
21 sa mnom kome... pokazao rukom.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ne. Da, ali ja Vas pitam: da li ste
23 ga videli? Da li ste videli osobu koga ste Vi prepoznali kao čoveka koji se zove
24 Arkan? Osim toga što je tih 300 metara, to je prilično dugačka ulica, ali bez

25

26

27

28

29

30

1 obzira na to.

2 SVEDOK: A... morate me razumeti. Sa mnom ide čovek, ja mislim - ne sećam
3 se tačno ko je - mislim da je policajac. I kažem, pokaže preko jednog trga: "Eno
4 Arkana pred hotelom 'Bosna'." Zašto m... zašto mu ne bi' verovô? Vidim figuru.
5 Naravno, ne vidim lice, detalje. I... i to j... to je s... s... i jedino moje viđenje
6 gospodina Arkana. I mi smo otišli svojim poslom.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Odgovor je, dakle: Neko ko me
8 pratio pokazao je čovjeka koji je bio prilično udaljen i rekao mi da je to
9 Arkan. Ali Vi ga niste prepoznali kao takvoga. Da li je to tačno tumačenje Vašeg
10 odgovora? Izvolite nastaviti, gospodine Harmon.

11 G. HARMON: [simultani prevod]

12 P: Gospodine Poplašen, Arkan je bio poznati kriminalac prije nego što je
13 rat počeo u Bosni. Da li je to tačno?

14 O: M...mislim da jeste. Kriminalac svakako, a kol'ko je poznat - ne znam
15 to.

16 P: A da li ste znali da je kriminalac u vrijeme kada je bio vođa
17 paravojne formacije? Da li ste znali da je bio okrivljen za pljačku, za ubistva,
18 i slično?

19 O: Pa, vrlo malo sam ja znao. Nisam uopšte znao za tu ličnost dok nije
20 počeo rat. A... kada je počeo rat, on je bio nešto prisutan u medijima, a o
21 njegovoj biografiji, uključujući i taj aspekt, više sam saznao iz njegovih duela
22 sa gospodinom Šešeljem, gde on govori o njegovoj biografiji, itd. Dakle, to je
23 moj izvor informisanja. Ne znam zašto bi' uopšte ja znao za ličnost Arkana prije
24
25
26
27
28
29
30

1 rata koji je, ovako, negde po inostranstvu se bavio nekim kriminalnim poslovima.
2 Nisam zaista nikad čuo prije za njega.

3 P: Sada ćemo preći na sljedeći dokazni predmet. To je /?D1090/, a to je
4 insert iz filma koji se nalazi u razdjelniku 47.

5 G. HARMON: [simultani prevod] Skrenuću pažnju Vijeća na sâmo dno druge
6 stranice, a ono počinje riječju "Šešelj...". Možemo li pustiti taj dio?

7 [Gleda se video-snimak]

8 "Evo, i stale političke stranke imati mnogo ozbiljnog i konstruktivnog
9 poslova čim ozbiljnije prodre mir i čim glavno rešenje bude u horizontu.

10 "Da. Kad je reč o tom kriminalu, možda je važno da se kažu još neke
11 stvari, jer to je zaista problem koji najviše opterećuje život Srba u svim
12 srpskim zemljama. Sve glavne kriminalne aktivnosti koje su se dešavale u toku
13 ovoga rata na prostoru Republike Srpske i Republike Srpske Krajine vezane su za
14 režim u Srbiji i za srbijansku policiju i za kontraobaveštajnu službu Vojske
15 Jugoslavije, naravno, u kojoj prednjače komunisti - članovi SK pokreta za
16 Jugoslaviju - o čemu smo mi više puta govorili. Recimo, Željko Ražnatović Arkan,
17 on je čovek UDBA-e Srbije. Nekada je likvidirao emigrante po zapadnoevropskim
18 zemljama i pljačkao banke usput. U ovom ratu, štampa ga je izvikala u nekog
19 srpskog junaka, mada nikada više pod svojom komandom nije imao od 200-300 ljudi.
20 On se busao u prsa da je oslobodio Bijeljinu - što nije istina. Imao je svega 29
21 ljudi u Bijeljini. I šta je uradio? Opljačkao je Bijeljinu. Šta je uradio u
22 Brčkom? Opljačkao je luku u Brčkom. Odneo sve što se našlo u luci. Milione i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 milione maraka vredi ta roba. Ne bi on to mogô sam da uradi, on je to šleperima
2 izvlačio uz blagoslov srbijanske policije, Radmila Bogdanovića, Sokolovića,
3 Radovana Stojišića Badže, itd. I to je prodavano na crnom tržištu, novac je
4 deljen. Ukrao je čak i neko vatrogasno vozilo iz Bijeljine. Cela Bijeljina se
5 ponosila tim vozilom, koštalo je negde oko milion i po maraka pre rata. Odvezao
6 ga u Erdut i gubi mu se svaki trag. Recimo, te stvari ne može niko da veže za
7 Srpsku radikalnu stranku. Mi smo čisti. Mi smo... da nismo tako čiste prošlosti,
8 da nismo tako čistih aktivnosti, režim bi odavno uspeo da izađe s nama na kraj.
9 Režim može prazno da nas optužuje za razne stvari, al' ne može ništa od toga da
10 dokaže. A..."

11 G. HARMON: [simultani prevod] Tu se možemo zaustaviti.

12 P: Da li ste za te činjenice saznali od gospodina Šešelja ili na neki
13 drugi način, iz nekog drugog izvora?

14 O: Pa, ja sam ih čuo tada, u tom razgovoru, verovatno možda i u nekom
15 drugom konkretnom razgovoru gospodina Šešelja. I nemam razloga da mu ne verujem.

16 P: Dobro. Da li ste znali, da li ste bili obaviješteni da je gospodin
17 Arkan sudjelovao u ubijanju civila u Bijeljini početkom aprila 1992. godine? Da
18 li ste ikada čuli nešto o tome, neke izvještaje o tome?

19 O: Pa evo, n...naknadno sam čuo. S...sad o tome razgovaramo, posle sigurno...
20 posle više godina. Kada se to dešavalo u Bijeljini, ja sam normalno živio i
21 radio u Sarajevu. Ne znam kako bih čuo i...iz šturih nekih izveštaja iz sredstava

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 informisanja?

2 P: Dozvolite da Vam pokažem dvije fotografije. One se nalaze u
3 razdjelnicima 61 i 62.

4 G. HARMON: [simultani prevod] I one imaju brojeve dokaznih predmeta. To
5 su dokazni predmeti /?P292A, P292B/. Pogledajte prvo fotografiju koja se nalazi
6 u razdjelniku 61. Da li ste nekad ranije vidjeli tu fotografiju, gospodine
7 Poplašen?

8 O: V...vidio sam sličnih fotografija, ne sećam se ove konkretno. Sličnih
9 fotografija sam vidio.

10 P: Pogledajte sada fotografiju koja je sa ovom u vezi, a koja se nalazi
11 u razdjelniku 62. Gospodine Poplašen, Sud ima dokaze da su ove fotografije
12 snimljene u Bijeljini i da vojnici koji su prikazani na tim fotografijama su
13 pripadnici Arkanove jedinice. I da su te fotografije početkom rata objavljene
14 posvuda, nedugo nakon što su se desili događaji u Bijeljini. Da li se sjećate da
15 ste ih vidjeli?

16 O: N...ne, ne sjećam se. Nek...nekim sličnih, možda sam ih video - masu
17 takvih fotografija - ja ne mogu da ove dve fotografije nakon 17 godina... da li
18 sam konkretno vidio. Mislim, stvarno je... trebalo bi da imam elektronsko
19 pamćenje.

20 P: Dok ste bili u Bosni 1992. godine, da li ste dobili izvještaje ili
21 informacije da su Arkanove jedinice sudjelovale u ubistvima civila?

22 O: Ko bi meni davao informacije i izvještaje? Ja sam bio u opoziciji.
23 Niko nije dužan bilo kakve informacije da mi daje.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, nije Vam postavljeno
25 pitanje da li je neko mogao da Vam ih dâ, ni da li je to logično da ih dobijete.

26

27

28

29

30

1 Pitanje je bilo vrlo jednostavno: da li ste dobili izvještaje ili informacije -
2 ne da li je iko imao obavezu da Vam ih obezbijedi - nego, naprosto, da li ste ih
3 dobili ili ne?

4 SVEDOK: Ja sam rekao. Vid'te k...kako je meni prevedeno: "Da li ste dobili
5 izveštaj?" To u srpskom jeziku podrazumeva da postoji formalni put kojim će me
6 neko pismeno ili usmeno po principu subordinacije obavestiti. Ali ja sam rekao
7 da sam obavešten iz sredstava informisanja, kao i svi drugi građani, i to vrlo
8 šturo jer u sredstvima informisanja nije bilo fotograf... ovih fotografija i nije
9 bilo opisa ubijanja civila, itd. Ali ja ne poričem da se to desilo. Ali naprosto
10 nisam imao uvid u to. Nit' sam znao Arkana, ni da će doći u Bijeljenu. Vidio sam
11 da je išla na TV programu sam vidio da je gospođa Plavšić išla u... u neku posetu
12 Bijeljini - valda se susretala sa Arkanom, pozdravljala, i tako dalje - no ja
13 sam još već juče rekao da je ona u mnogim stvarima bila radikalnija od mene. Ali
14 ja sam zaista informisan ne više... u ono doba, ne više od prosečnog građanina.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi ste došli do informacije tako što ste
16 gledali televiziju. A da li je bio još neki izvor?

17 SVEDOK: Pa, ne s... verovatno je bilo i u štampi, čitao sam i štampu.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Iz novina?

19 SVEDOK: Da.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je bio još neki izvor?

21 SVEDOK: Ne, ne sjećam se da je bilo još nekih izvora.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod]

2 P: Da li su ti izvori informacija koje ste imali tokom 1992. godine
3 objelodanili da je Arkan sudjelovao u ubijanju civila u onim operacijama u
4 kojima je sudjelovao?

5 O: Ne sjećam se toga. To je predstavljeno kao neki međunacionalni sukob
6 u Bijeljini. Kol'ko se ja sećam toga, to može da se povuče informacija sa TV
7 dnevnika BH televizije. I kao član Predsedništva Bosne i Hercegovine, kamera je...
8 kamera je pratila gospođu Plavšić. I... i ona je išla u Bijeljinu, a t...ti događaji
9 su zaista delovali dramatično. Bilo je reči o pucanju, ali ne sećam se takve
10 formulacije: "Došli dobrovoljci iz Srbije i pobili civile u Bijeljini" - to
11 sigurno nije bilo. Dakle, prikaz neke drame je postojao. Morô bi' da pogledam
12 ponovo taj snimak, taj izveštaj televizije, pa da se prisetim.

13 P: To je u redu. A sada bih hteo da razgovaram o dobrovoljcima iz Srpske
14 radikalne stranke. Htio bih da Vam postavim nekoliko pitanja o njihovom
15 prisustvu. Bio je određeni broj dobrovoljaca koji su bili pod vođstvom Srpske
16 radikalne stranke u Bosni. To je tačno, ovako nešto reći, zar ne?

17 O: Da.

18 P: Ako sada pogledamo insert iz filma - treba da mu se odredi broj
19 dokaznog predmeta, on je u razdjelniku 41, gospodine Poplašen - pogledaćemo ovaj
20 film u dva dijela. Jedan je svečanost koja se dogodila kada je 18 četnika dobilo

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zvanja vojvode. A u drugom dijelu je Vaše učešće sa gospodinom Šešeljem nedugo
2 nakon ove svečanosti u Sokocu.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koji će broj ovo biti?

4 SEKRETAR: [simultani prevod] Razdjelnik 41 biće dokaz P1091.

5 [Gleda se video-snimak]

6 "U Republiku Srpsku danas, na prvi dan referenduma, stigao je doktor
7 Vojislav Šešelj - srpski četnički vojvoda i predsjednik Srpske radikalne
8 stranke. Odmah pošto je prešao Drinu, otišao je u posjetu našim braniteljima na
9 prvoj liniji odbrane. Potom, Knežina, selo i manastir u slobodnoj srpskoj
10 Romaniji. Zakletva novih srpskih četničkih vojvoda.

11 "Naredba broj 124. Kao jedini srpski četnički vojvoda koji je neposredno
12 angažovan u sadašnjoj oslobodilačkoj borbi srpskoga naroda, sledeći tradiciju
13 srpskih četnika, za izvanredne zasluge u ovom ratu, veliko junaštvo i pokazanu
14 ratnu veštinu najistaknutijih četničkih komandanata proglašavam...

15 "Zakletvi novih 18 vojvoda radovala se danas Romanija, planina koja
16 razgovora sa dušmanima nema, zakletvi koju nije čula 50 godina.

17 "Zaklinjem se kao srpski četnički vojvoda...

18 "Zaklinjem se Bogom i Svetim Savom...

19 "Zaklinjem se Bogom i Svetim Savom...

20 "Da ću se svim svojim snagama boriti za slobodu srpskog naroda...

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Da ću se svim svojim snagama boriti za slobodu srpskog naroda...

2 "I obnovu jedinstvene srpske države na Balkanu koja će obuhvatati sve

3 srpske zemlje...

4 "I obnovu jedinstvene srpske države na Balkanu koja će obuhvatati sve

5 srpske zemlje...

6 "Tako mi Bog pomogao...

7 "Tako mi Bog pomogao...

8 "Amin.

9 "Amin.

10 "Da bude sveto, bogosloveno. /nerazgovetno/

11 "Da će tako i biti, njima se može vjerovati. U čin četničkog vojvode

12 proizvedeni su ovi srpski junaci iz svih krajeva srpstva: Zdravko Abramović,

13 Branislav Vakić, Srećko Radovanović, Slavko Crnić, Nedeljko Vidaković, Slavko

14 Aleksić, Mitar Maksimović - Manda, Miroslav Vuković - Čele, Milika Dačević -

15 Čeko, Tomislav Nikolić, Milan Lančuzanin - Kameni, Zoran Dražinović - Čiča, Jovo

16 Ostojić, Ljubiša Petković, Todor Lazić, Mirko Blagojević, Dragan Cvetković i

17 Branislav Gavrilović - Brne.

18 "Brne! Brne! Samo se okreni malo, da te tako uhvatim. Haj', dobro je.

19 "Zatim, Sokolac."

20 G. HARMON: [simultani prevod] Ovdje ćemo se zaustaviti da kažemo Vijeću

21 i kolegama da čovjek koji je identifikovan kao "Brne" je bio predmet još jednoga

22 svjedočenja pred ovim Sudom. I upućujem Vijeće na presretnuti telefonski

23

24

25

26

27

28

29

30

1 razgovor, a to je dokazni predmet 292 /u engleskom transkriptu i: "KID 31208"/,
2 između gospodina Šešelja i gospodina Gavrilovića.

3 A sada, možemo nastaviti.

4 [Gleda se video-snimak]

5 "Grad spomenik srpstva, gdje se vojvoda Šešelj obratio narodu u svojstvu
6 predsjednika Srpske radikalne stranke.

7 "Ako dođe do strane vojne intervencije...

8 G. HARMON: [simultani prevod]

9 P: Ova osoba sa desne strane, jeste li to Vi, gospodine Poplašen?

10 O: Da, da.

11 "... hiljade i hiljade naših dobrovoljaca doći će preko Drine ovde među
12 vas. Svi mi koje danas vidite ovde, ovde ćemo biti među vama i vašu sudbinu
13 podeliti.

14 "Poslije mitinga, gospodin Šešelj, u pratnji novoimenovanih vojvoda,
15 uputio se na Pale, na razgovor sa predsjednikom Republike Srpske doktorom
16 Radovanom Karadžićem."

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18 P: Da li ste Vi bili u pratnji doktora Šešelja kada je krenuo na
19 sastanak sa doktorom Karadžićem na Palama?

20 O: Pa, pretpostavljam da jesam, ali više je bilo takvih dolazaka, i tako
21 dalje, i iu...iuzev /sic/ jednom kratkom periodu kad je gospodin Šešelj bio u... u
22 Republici Srpskoj, najčešće sam bio s njim. Ukoliko nekih nisam imô obaveza koje
23 sam smatrao prioritetnijim, al' najčešće sam bio.

24 P: Sada možemo da pređemo na razdjelnik 42 kojem je potreban broj.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sekretara da odredi broj.

2 SEKRETAR: [simultani prevod] Razdjelnik 42 će postati dokazni predmet
3 1092.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Ovaj dokument je datiran 15. maj. On
5 potiče od novinske agencije *Tanjug*: "Doktor Vojislav Šešelj, predsjednik Srpske
6 radikalne stranke, počeo je danas razgovore sa rukovodstvom Srpske Republike na
7 Palama.

8 "Razgovorima su prisustvovali: doktor Radovan Karadžić, predsjednik
9 Republike Srpske; Nikola Koljević, potpredsjednik Srpske Republike; Momčilo
10 Krajišnik, predsjednik Parlamenta Srpske Republike i Nikola Poplašen,
11 predsjednik Srpske radikalne stranke za Bosnu i Hercegovinu.

12 "Kao što saznajemo, oni razgovaraju o novim političkim mogućnostima za
13 mirno rješenje krize u bivšoj Bosni i Hercegovini.

14 "Šešelj je došao na Pale nakon što je obišao Sokolac."

15 Tokom tih razgovora, gospodine Poplašen, gospodin Krajišnik, gospodin
16 Karadžić i drugi sa kojima ste razgovarali bili su u cijelosti obaviješteni o
17 prisustvu dobrovoljaca iz Srpske radikalne stranke, zatim o prisustvu 18 novih
18 vojvoda. To je tačno, zar ne?

19 O: Ne znam šta znači "u celosti", verovatno je i to bila jedna od tema.
20 J...jedna od tema je verovatno bilo i prisustvo i slanje dobrovoljaca.

21 P: Dobro. A sada, pređimo na sljedeći prizor. To je iz istog dokaza, pod
22 brojem 1092. A to je jedan kratki insert, to je javno obraćanje gospodina

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Šešelja i doktora Karadžića. Molim da ga pustite.

2 [Gleda se video-snimak]

3 "U Republici Jugoslaviji, osim predstavnika Srpske pravoslavne crkve,
4 danas se nisu mogle čuti reakcije zvaničnika na referendum u Republici Srpskoj.
5 Međutim, lider najjače opozicione partije u Srbiji, Srpske radikalne stranke,
6 doktor Vojislav Šešelj, svojim dolaskom na Sokolac i Pale želio je da osnaži
7 svoju podršku narodu i rukovodstvu Republike Srpske. Doktor Vojislav Šešelj i
8 predsjednik Republike Srpske doktor Radovan Karadžić nakon današnjeg susreta za
9 naš *S Kanal* dali su sledeće izjave.

10 "Želim samo da vam kažem na našem jeziku da smo veoma počašćeni ovom
11 posjetom gospodina Šešelja i njegovih saradnika, pogotovo što se posjeta odvija
12 u vrijeme našeg referenduma, koji je za nas od velikog značaja i za koji smo
13 dobili podršku od radikalne... Srpske radikalne stranke i gospodina Šešelja.
14 Inače, mi imamo praksu povremenih susreta, a u budućnosti ćemo nastaviti da se
15 susrećemo i sa svim ostalim liderima svih parlamentarnih stranaka u Srbiji i
16 Crnoj Gori, odnosno Jugoslaviji, i da nastavimo saradnju. Neke od nas su nam
17 veoma bliske, neke su manje bliske, ali upravo zato treba održati dijalog sa
18 svima njima.

19 "Delegacija Srpske radikalne stranke, najveće opozicione partije na
20 prostoru Savezne Republike Jugoslavije i druge po snazi stranke uopšte u toj
21 državi danas je u poseti Republici Srpskoj, i ovde smo primljeni od gospodina
22 predsednika republike. Mi smo došli da obiđemo nekoliko srpskih gradova, da
23 obiđemo srpske borce na položajima, da se susretnemo sa narodom i da pratimo
24
25
26
27
28
29
30

1 referendum koji se upravo odvija, jer smatramo da je to referendum od velikog
2 egzistencijalnog značaja za ovdašnji srpski narod. A Srpska radikalna stranka se
3 rukovodi svojim pravilom, svojim principom da ovdašnji srpski narod treba da
4 bude isključivi gospodar svoje sudbine i sa... da svi spoljni i politički subjekti
5 treba da poštuju neprikosnovenost njegove volje i legitimnost odluka koje donose
6 njegovi državni organi ili on neposredno preko referenduma. Ja sam ubeđen da će
7 srpski narod Republike Srpske odbiti Vance-Owenov plan, zato što se taj plan
8 suprotstavlja njegovim nacionalnim interesima, vitalnim i egzistencijalnim, a ne
9 zato što bi neko mogao da ga ubedi da odbije taj plan. Da je taj plan dobar za
10 srpski narod, uzaludno bi ga bilo ubeđivati da ga odbaci."

11 G. HARMON: [simultani prevod]

12 P: Onda pređimo na sljedeći dokaz, u razdjelniku 48. Gospodine Poplašen,
13 ovo je redovni borbeni izvještaj koji potiče od Sarajevsko-romanijskog korpusa,
14 datum je 18.11.1992. godine. I skrenuću Vam pažnju na dio 3, njega je potpisao
15 komandant Stanislav Galić.

16 "3. Stanje na teritoriji bez bitnijih promjena. Međutim, na prostoru
17 Rakovice djeluju paravojna formacija kojom komanduje Gavrilović Branislav zvani
18 Brne, a ista broji 25 ljudi. Radi se o grupi kriminalaca koja svojim ponašanjem
19 među stanovništvom na ovom prostoru nanosi štetu ugledu Vojske Republike
20 Srpske."

21 Molim da čujemo Vaše kratke komentare u vezi sa onim što primjećuje
22 komandant Galić o gospodinu Gavriloviću. Da li ste čuli za takve izvještaje?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nisam čuo za ovaj izvještaj. Sad ga vidim i nemam... prvi put ga vidim
2 i nemam nikakvog razloga da ne verujem stavu kom...komandanta Galića, jer se radi
3 o vrlo ozbiljnom i odgovornom čoveku. Samo moram da dodam sledeće: verovatno je
4 gospodin Šešelj o ovome obavešten. I ja se sećam, al' ne mogu tačno da se sjetim
5 datuma, da smo mi zbog ovoga specijalno putovali na Ilidžu kod komandanta
6 brigade da tu stvar raščistimo, da smo razgovarali... da je gospodin Šešelj
7 razgovarao sa Gavrilovićem da ga upozori na takva ponašanja, da ga obaveže da
8 mora da se subordinira, podredi komandi brigade i sve... sve što se d...dešava u
9 ovom smislu traženo je da se odstrani, a da, ovaj, komanda to uzme u postupak.

10 Taj razgovor... bilo nas je, ovaj, popriličan broj, možda jedno desetak,
11 odvijao se na Ilidži sa komandantom brigade, u njegovoj komandi. Posle toga smo
12 otišli na ovu lokaciju koja se ovde pominje - Rakovicu - kod Gavrilovića i s
13 njim je gospodin Šešelj razgovarao. Gospodin Gavrilović je imao u toj fazi
14 izvesnu vrstu otpora ili antipatija prema mojoj ličnosti - iz nekih razloga -
15 tako da ja nisam bio u situaciji da mu nešto direktno, al' sam sasvim siguran da
16 je gospodin Šešelj s... na ovu temu dugo razgovarao i vršio pritisak da se te
17 stvari u...uklone. I... i to se desilo u sedištu u tzv. voćnjaku u Rakovici gde je
18 bilo tih dv... verovatno 25 ljudi.

19 P: Da li se sjećate, kad se otprilike odvijao taj sastanak sa gospodinom
20 Šešeljem i Gavrilovićem?

21 O: Pa, pretpostavljam da je to negde moralo da bude krajem 1992. ili
22 početkom 1993, ne mogu tačno da se setim datuma. Moja je pretpostavka da je
23 sadržina ove informacije nekim putem došla do... do gospodina Šešelja i da je

24

25

26

27

28

29

30

1 on upozoren na to, jer je postojala jasna odredba, i stranačka i zakonska, da ne
2 mogu postojati nikakve jedinice koje su van Vojske Republike Srpske. I to je bio
3 stav stranke: nikakvi odredi koji deluju samostalno, nikakvi odredi koji nisu
4 subordinisani, ovaj, redovnoj komandi. I gde se god...

5 P: Gospodine Poplašen, ako Vam kažem da, barem 12. februara 1993.
6 godine, gospodin Gavrilović nije bio potčinjen Vojsci Republike Srpske, da li
7 biste to mogli da prihvatite?

8 O: Pa, moguće je. Mo...moguće, al' za...zaista nemam uvid u to.

9 P: Ne bih htio da mnogo vremena trošimo na to, stoga pogledajmo nakratko
10 razdjelnik 51. I njemu je potreban broj.

11 SEKRETAR: [simultani prevod] Razdjelnik 48 će postati dokazni predmet
12 Optužbe P1093.

13 G. HARMON: [simultani prevod] A razdjelnik 51?

14 SEKRETAR: [simultani prevod] Razdjelnik 51 biće dokazni predmet Optužbe
15 P1094.

16 G. HARMON: [simultani prevod]

17 P: To je dokument sa datumom 12. februar 1993. Na dnu je potpis Srđan...

18 GĐA PREVODILAC: Prevodilac nije mogao da razumije prezime.

19 G. HARMON: [simultani prevod]

20 P: To je službena zabilješka ministra unutrašnjih poslova, Službe
21 nacionalne bezbjednosti, Vojno odjeljenje Ilidža. Tu se kaže, u drugom pasusu:
22 "Dolaskom novog komandanta potpukovnika Čajić Spasoja, Brnetova formacija je
23 osjetila da neće imati dosadašnje privilegije, da će se morati staviti pod
24 komandu brigade, tj. kao sastavni dio snaga Vojske Republike Srpske. Tako je po
25 dolasku novog komandanta sâm Brne došao kod njega i saopštio mu da zna sve o
26 njemu, pa čak i tačno vrijeme kada je trebao da preuzme brigadu. Jedan od

27

28

29

30

1 četnika mu je rekao da je bio zadužen za njegovu likvidaciju. Zahvaljujući
2 mudrosti i staloženosti pomenutog pukovnika, sa Brnetovim ljudima je nađena
3 'privremena' zajednička riječ. Ali to je još daleko od stvarnog potčinjavanja
4 pretpostavljenoj komandi."

5 Neću čitati dalje. Da li Vam to daje ikakav razlog da osporite taj
6 konkretni datum i vrijeme kada gospodin Gavrilović još uvijek nije bio pod
7 komandom Vojske Republike Srpske?

8 O: N...ne, nemam... ne... ne... posebnih razloga nemam da osporavam navode koje
9 ste naveli ovde.

10 P: Da pogledamo sada dokument pod brojem 55...

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Harmon, samo da čujem od Vas,
12 kakvo mi ustvari sada svedočenje slušamo? Svedočenje o polaganju zakletve novih
13 vojvoda, a sada vidimo da se Brne ovde pominje, odnosno bar iz dokumentacije
14 koju ste Vi pokazali, da se ponašao nedisciplinovano. Mene interesuje, dakle,
15 kamo smerate? Da li Vi hoćete da kažete da time što je ovaj svedok bio prisutan
16 na polaganju zakletve, da je on zapravo podržavao ovakvu vrstu neregularnih
17 oružanih snaga ili ljudi? Kuda Vi želite da vodite ovim svojim ispitivanjem?

18 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, nameravam da postavim još neka
19 pitanja.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ali ja bih hteo samo da imate u vidu
21 da se u ovom predmetu ne radi o predmetu protiv SRS-a. Ja još uvek ne vidim gde
22 su te veze, odnosno direktne veze koje Vi hoćete da pokažete. No, molim Vas da
23 nastavite.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Da. Samo neke veze su postojale, časn
2 Sude, i to će postati jasno nakon svedoka koji će tek uslediti.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naravno, uvek je problem kada Sudsko
4 veće koje nikada ranije nije čulo nešto prvi put čuje pa mora da zaključi o čemu
5 se radi, a tek nakon nekoliko sati može. No, nastavite.

6 G. HARMON: [simultani prevod]

7 P: Gospodine Poplašen, molim Vas, pogledajte sada dokument pod brojem
8 55. Gospodine Poplašen, ovde se radi o ovlašćenju Ratnog štaba Srpske radikalne
9 stranke i njega je potpisao načelnik Ljubiša Petković. To je iz Beograda, i to
10 13.12.1992. godine. Da li prepoznajete njegovo ime i njegov potpis na dnu ovog
11 dokumenta?

12 O: Ime mi je poznao. Otkud bi' znao njegov potpis? Ime mi je poznato i
13 znam o kojoj ličnosti je reč.

14 P: Ovde se radi o ovlašćenju kojim se čoveku po imenu Nikodin Čavić iz
15 Banja Luke odobrava, ovlašćuje se da upućuje dobrovoljce u Bosnu i Hercegovinu,
16 i to bez posebnih odobrenja, a na osnovu pisanih zahteva i potpisa ovlašćenih
17 lica. A zatim se navodi dalje tekst. Da li poznajete gospodina Čavića?

18 O: Upoznao sam ga, imao više susreta s njim. Ne nekih temeljitih, ali... i
19 on je, nažalost, u međuvremenu preminuo.

20 P: Njega je Srpska radikalna stranka ovlastila da upućuje dobrovoljce -
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prema ovom dokumentu. I on je to i činio, je li tako?

2 P: Pa, prema ovom dokumentu, jeste. Ja, razume se, prvi put vidim
3 dokument. To je 1991. godina, ja i ne znam da postoji štab u to doba, niti
4 Ljubiša Petković, koga sam kasnije upoznao. I u ovo doba, ja normalno živim i
5 radim u Sarajevu.

6 G. HARMON: [simultani prevod] Molim da se ovom dokumentu dodeli broj.

7 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti P1095. To je dokazni predmet pod
8 /?razdjelnikom/ 55.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

10 G. HARMON: [simultani prevod]

11 P: Gospodine Poplašen, da li je bilo ko od ljudi koji su tamo
12 identifikovani kao 18 novih vojvoda, da li su oni ikada bili pozvani na
13 disciplinsku odgovornost od strane Srpske radikalne stranke zbog njihovog
14 krivičnog ponašanja u Bosni i Hercegovini?

15 O: Da. Jedan broj je, d... sad ne mogu da se setim svih imena, ali jedan -
16 eto, ako mogu naknadno to... to da dostavim - ne samo da je odgovoran nego i
17 isključen iz stranke. Prema tome, to je najviša mera koju je moguće izreći.
18 Protiv jednog broja je centrala stranke čak i neka dostavila dokumenta kojima
19 treba da se vodi sudski proces.

20 P: O kakvim krivičnim delima je reč? Dakle, samo ukratko.

21 O: Pa, verovatno - morao bi' naknadno da pribavim te papire - verovatno
22 se radi o nekim tučama, ranjavanjima, možda lopovluku, možda krađi. Svemu onome

23

24

25

26

27

28

29

30

1 što nije spojivo sa etikom Srpske radikalne stranke. Zasigurno, ta dokumentacija
2 postoji, ali on je... nju je moguće samo naknadno nabaviti, pribaviti.

3 P: Da li su tu bila i krivična dela počinjena protiv muslimanskih
4 civila?

5 O: Ne sećam se toga. Neka dela jesu, al' se ne sećam. Jer moja
6 nadležnost nije... nikakvu nadležnost nisam imao nad vojvodama, nego je imao
7 direktno predsednik stranke.

8 P: Dakle, Vaš je odgovor da ne znate da li su tu bila i krivična dela
9 koja su bila počinjena protiv muslimanskih civila? Je li to Vaš odgovor?

10 O: Da, to je odgovor.

11 P: U redu. Ne možemo se baviti više tom temom, jer se ne sećate.

12 No, da se pozabavimo jednom drugom temom, a to je zatvor u Vogošći. Vi
13 ste o tome dali iskaz, svedočili. I svedočili ste i o lokalitetu "Sonja" i,
14 ustvari, Vi ste rekli da su uslovi u zatvoru bili takvi da nije bilo dovoljno
15 prostora, dovoljno hrane, bilo je previše ljudi. I Vi ste svoju zabrinutost
16 izrazili u više navrata vlastima Republike Srpske. Je li tako?

17 O: Da.

18 P: Vi ste čak napisali više pisama vlastima Republike Srpske, gde ste se
19 žalili na uslove koje ste zatekli u logoru. Je li tako?

20 O: Nisam se žalio nego zahtevao da se to promeni, da se legalizuje.

21 P: Vaše svedočenje, pre neki dan ili juče, bilo je da ste tražili bilo
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da se legalizuju ti zatvori ili, pak, da se raspuste ili da se integrišu u
2 zatvorski sistem. Mislim da je to bio smisao Vašeg iskaza.

3 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, to se može naći na 62.
4 stranici zapisnika.

5 P: Je li tako, gospodine?

6 O: Da, da.

7 P: Ljudi koji su bili zatočeni na tom lokalitetu su bili civili,
8 Muslimani civili. Mislim da ste to rekli?

9 O: Pretpostavljam.

10 P: Da li ste se ikada obratili gospodinu Koljeviću ili vlastima koje su
11 bile iznad Vas da bi te ljude trebalo ustvari pustiti iz zatvora?

12 O: Obratio sam se ne samo usmeno, nego i pismeno. To sam već rekao.
13 Napisao sam pismo ministru pravosuđa, kopija je otišla gospodinu Koljeviću, u
14 kome sam zahtevao da se s ljudima ponaša u skladu sa zakonom. Da se to što... što
15 je Vlačo /fon./ nazivao pritvor ili zatvor integriše u pravosudni, odnosno
16 zatvorski sistem i da se uspostavi puna zakonitost rada. Obzirom da je situacija
17 sa ishranom i u tom pritvoru ili zatvoru i u Vogošći bila loša, insistirao sam
18 na novim nabavkama hrane, i tako dalje, koja bi bila raspoređena, da ljudi ne bi
19 gladovali. Dakle, ta poseta od 15-20 minuta, i jedina poseta tom objektu, je
20 proizvela ovaj rezultat o koje... o kojem sam sad govorio.

21 P: Da Vam postavim vrlo konkretno pitanje: da li ste Vi zatražili od
22 gospodina Koljevića da se civili iz tog zatvora puste iz zatočeništva?

23 O: A t...to se podrazumeva. Ne može biti neko u zatvoru ako nije... ako ne
24 postoje zakonske osnove da je u zatvoru. Kad kažem da se integriše u pravni

25

26

27

28

29

30

1 sistem, šta znači to? Vidim nekog civila, Musliman je, strpam ga u zatvor. To je
2 nezakonito. Potpuno je jasno šta znači zakoniti rad jedne institucije. Moraju
3 postojati zakonski razlozi za hapšenje, bez obzira na nacionalnu pripadnost.
4 Mora se provesti određena procedura u z... u zakonskom roku i dovesti do kraja.

5 P: A kako je doktor Koljević reagovao na tu informaciju koju ste mu Vi
6 dali?

7 O: Pa... pa on se složio s tim. Ja sam mu rekao da sam to do...dostavio
8 ministru pravosuđa i potpredsedniku Vlade. On je rekô: "U redu da si dostavio s...
9 njima, razgovaraće." I ja sam otišao drugim poslom. A pretpostavljam - koliko je
10 meni poznato, to je, ovaj... to se može vidjeti iz zapisnika - to je bilo na... na
11 dnevnom redu Vlade, koliko mi je poznato. Ali ja nisam učestvovô u sednicama
12 Vlade, ni...ni...niti znam konkretne rezultate.

13 P: A da li su muslimanski civili iz Sonjine kuće bili pušteni nakon tog
14 razgovora sa doktorom Koljevićem?

15 O: Otkud bi' ja to znao?

16 P: Pa, možda biste mogli znati zato što ste Vi bili poverenik u opštini
17 i to je bilo područje koje je Vas interesovalo i Vi ste to pokrenuli na najvišim
18 nivoima vlasti. Prema tome, moje je pitanje: da li su oni bili pušteni nakon što
19 ste Vi to pitanje pokrenuli sa doktorom Koljevićem?

20 O: Vaše pitanje je bilo da li su muslimanski civili pušteni. Ja nisam
21 rekao da nije bilo i drugih civila, i srpskih i hrvatskih, itd. E sad, kako bi'
22 ja znao da l' su neki Hrvati, s... i Srbi ostavljani a pušteni muslimanski civili?
23 Mislim, nelogično mi je pitanje. Po... po onome što... o čemu sam ja obavešten, meni
24 je...

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, da ne vodimo sada
2 debatu o pitanju. Pitanje je prosto bilo da li ste Vi nešto pokrenuli da se
3 ljudi puste. I pitanje je bilo: da li su oni bili pušteni?

4 SVEDOK: Ne znam. Pokrenuo sam da se puste, da se poštuje zakon. A da li
5 su pušteni - ne znam. U najkraćem.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne znate, u redu. Nakon toga, dakle,
7 niste to pratili dalje, to Vas nije interesovalo? Hoću da kažem, ako mene
8 zainteresuje sudbina ljudi koji su možda protivzakonito zatvoreni, a ja
9 preduzmem korake da bi se oni pustili, onda obično čovek želi da zna da li su ti
10 koraci urodili plodom. Možete li da nam objasnite zbog čega niste to dalje
11 propratili?

12 SVEDOK: Pa, d... j...ja sam bio uveren da će lokalni organi vlasti, da će
13 republički organi vlasti uraditi svoj posao kako treba, po zakonu. Mislim, vrlo
14 je teško sad... na svim mestima je bilo nekih sličnih situacija, dramatičnih,
15 teških, i tako dalje, al' naprosto je sve nemoguće proverit'. Kako bih rekao,
16 nije tu odsustvo interesa za ljudske živote, nego vera da su ljudi postupili u...
17 u... u skladu sa dogovorom, u skladu sa zakonom, u skladu sa nekim normalnim
18 opredeljenjem da neko treba da... da odgovara ako je počinio neko delo. I u tom
19 pogledu mi je to potvrdio predsednik Izvršnog odbora da se radi. Kako sam ja
20 mogao sad da idem od... od kuće do kuće da proveravam da l' se radi nešto
21 nezakonito?

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, ne bi bilo potrebno ići od kuće do
23 kuće, mogli ste samo zatražiti, odnosno pitati upravnika zatvora da li su
24 zatvorenici pušteni. Je li tako? To bi bilo samo pet minuta posla.

25 SVEDOK: D... rekao sam, pisao sam... pitao sam predsednika opštinske
26
27
28
29
30

1 vlade, on je rekao da je u redu. Zašto bi' ja kontaktirao sa upravnikom zatvora?
2 Nemam ja ništa s njim. On je... nisam ja njemu nadređen.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je on rekao da su pušteni?

4 SVEDOK: Predsednik Izvršnog odbora opštine mi je rekao da se postupa u
5 skladu sa zakonom i da je sve u redu. Da je... ja sam shvatio da je taj zatvor
6 integrisan u kazneno-popravnu jedinicu "Kula", koja postojala i prije rata na
7 drugom delu Sarajeva, koji ima, ovaj, osoblje, iskustva, u...uhodanu proceduru,
8 prostor, i da je taj problem razrešen.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, nastavite, gospodine Harmon.

10 G. HARMON: [simultani prevod]

11 P: Gospodine Poplašen, sada ću Vam pokazati tri dokumenta. Najpre da
12 pogledamo dokument pod brojem 27 i molim da se tome dodeli broj... Oprostite, 27
13 već ima broj dodeljen. No, molim Vas za broj za dokument pod brojem 29.

14 SEKRETAR: [simultani prevod] To će niti P1096.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Izvinite, gospodine sekretaru. Molim Vas
16 broj i za dokument pod brojem 28.

17 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti P1096. Dakle, dokument pod
18 brojem 28.

19 G. HARMON: [simultani prevod]

20 P: Najpre da pogledamo dokument pod brojem 27. To je dokazni broj P743.
21 Gospodine Poplašen, ovo je dokument iz Srpske opštine Vogošća, iz Ratnog

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 povereništva, i nosi datum 6. avgusta 1992. godine. To je zaključak, a u
2 zaključku se kaže: "Da se traži suglasnost od naslova za povremeno korišćenje
3 zatvorenika za izvođenje građevinskih i drugih radova po ukazanoj potrebi."

4 Ovaj dokument je potpisao neko, kako se čini, u Vaše ime. Tu stoji: "Za
5 doktora" pa Vaše ime stoji. Da li prepoznajete ovaj dokument? Da li se sećate da
6 je ovaj dokument potpisan u Vaše ime?

7 O: Pa... pa ne sećam se, al' nemam razloga da sumnjam.

8 P: U redu. Da pogledamo sada dokument pod brojem 29. Ovo je dokazni
9 predmet P455. To je dokument koji upućuje Ratno povereništvo Ministarstvu
10 pravde, otkucano je i u potpisu stoji da je to za predsednika Srpske opštine
11 Vogošća. I od Ministarstva pravde se iznosi isti zahtev. Naime, traži se
12 saglasnost za povremeno korišćenje zatvorenika, ako je potrebno. I na kraju, ako
13 pogledamo dokument pod brojem 28, gospodine Poplašen, to je sada dokazni broj
14 P1096, čini se da se tu radi o odgovoru Ministarstva pravde od 10. avgusta 1992.
15 godine. Tu je otkucan potpis Momčila Mandića, postoji i broj. I kaže se:

16 "Povodom Vašeg traženja vezano za radno angažovanje zatvorenika, obaveštavamo
17 Vas da smo saglasni da se zatvorenici povremeno angažuju za izvođenje
18 građevinskih i drugih radova."

19 Ovaj izraz "građevinski i drugi radovi", gospodine Poplašen, o čemu se
20 tu radi?

21 O: Ne znam. Otkud bi' znao? Pa, o građevinskim radovima. Verovatno
22 popravljajući objekata koji su oštećeni bombardovanjem, ili popravci puteva, ili

23
24
25
26
27
28
29
30

1 izgradnji nekog puta. Ne...nešto slično šta... šta spada u građevinski rad. Ono
2 "drugi ra...radovi" ja shvatam, ako treba nešto doneti...

3 P: Da li ste bili obavješteni da je to značilo da ovi zatvorenici koje su
4 držale zatvorske vlasni, da je njih trebalo puštati da rade na liniji fronta, da
5 tamo grade razne zapreke, odnosno rovove?

6 O: Ne, nisam obavješten. Mada je taj pojam linije fronta, ovako, vrlo
7 rastegljiv. Linija... po... po gradu su vrlo često padale granate i bombe, to je
8 možda opasnije nego neka druga linija. Vrlo mi je to... ako je smisao toga da su
9 vođeni gde je vrlo opasno, možda je opasnije dalje od linije fronta. To ne mogu
10 da procenim. Ta... u zavisnosti od dejstava ratnih, od borbe, od akcija, s... u...uvek
11 je to različito.

12 P: Ali kao republički poverenik, da li ste čuli da su u opštini Vogošća
13 civili, odnosno zatvorenici bili...

14 GĐA PREVODILAC: Ispravka prevodioca: zatvorenici.

15 G. HARMON: [simultani prevod]

16 P: ...prinudeni da rade na položajima na liniji fronta gde je dolazilo do borbi?

17 O: E... ne. Kao republički poverenik, ja sam upravo ovih poslednjih
18 nekoliko dokumenata koje ste uveli kao dokazne predmete, iz njih je vidljivo da
19 povereništvo insistira na zakonitosti. Znači, mi ne potpisujemo angažovanje,
20 nego traži se od Ministarstva pravde. Ministarstvo pravde obavještava
21 predsjednika opštine, a ne povereništvo. Naš opšti cilj je da rade zakoniti
22 organi i da je... da se u sve većoj meri prevazilazi stanje koje je ratno stanje.
23 Prema tome, šta je ko radio tu? Ako rade organi koji su pod zakonom, onda
24 postoji i inspekcija Ministarstva pravde i drugi kontrolni organi koji to treba
25 b... da utvrde. A nije stvar povjerenika da... od zadatka do zadatka da provjerava
26 da li je završeno. Da li... n...naš je glavni cilj bio da organi vlasti koji su
27 izabrani legitimno, koji su legalni, rade svoj posao i da imamo njihovo
28 obavještenje. Ukoliko ne rade svoj posao, uključujući i neke elemente koje ste
29 po...pomenuli, oni moraju da odgovaraju n...na način predviđen zakonom.

30 P: Vi onda, dakle, kažete, gospodine Poplašen, da je korišćenje

1 zatvorenika civila za građevinske i druge radove, da bi njihovo korišćenje na
2 položajima gde bi mogli biti ranjeni ili ubijeni, da je to bilo nezakonito. To
3 bi bilo krivično delo. Jeste li to rekli?

4 O: Pa, pretpostavljam. Trebalo bi da se vide propisi koji to regulišu.
5 Zatvorenici svugde imaju neku radnu obavezu, ali ne verujem da se ih bilo gde
6 sme izlagati životnoj opasnosti.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudiya Hanoteau ima pitanje.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, ja imam male
9 teškoće jer ne mogu više da baš sasvim pratim Vaše objašnjenje.

10 Juče ste nam Vi opisali ulogu poverenika. Vi ste rekli da je poverenik
11 zadužen da bi proveravao da li su stavovi koje lokalne vlasti zauzimaju
12 zakonite. Mislim da ste Vi istakli činjenicu da niste imali nikakva ovlašćenja
13 da donosite odluke o takvim pitanjima, a onda ste nam objasnili - ako se dobro
14 sećam - da ste Vi svoju tu nadzornu ulogu zapravo prenosili na druge poverenike
15 koji su bili u nekoj vrsti potkomisije ili potpovereništva. A da je onda to telo
16 imalo istu ulogu kao i Vi, a to je bilo da prate i ocenjuju legalnost odluka
17 koje donose lokalne vlasti.

18 A u svojim objašnjenjima danas i iz dokumenata koji su ovde izneseni, mi
19 smo stekli utisak da je postojalo povereništvo koje se zvalo Ratno povereništvo,
20 koje je - kako se čini - zapravo imalo rukovodeću ulogu i donosilo odluke umesto
21 tih lokalnih vlasti. Pa Vas molim da objasnite ovo, jer meni to nije sasvim
22 jasno i nisam to dobro shvatio. Moguće da sam ja stekao takav utisak. Čini mi

23
24
25
26
27
28
29
30

1 se, sve me više i više to zbunjuje.

2 Prema tome, da li je ili nije postojalo ratno povereništvo koje je
3 zamenjivalo lokalne vlasti i koje je onda moglo da donosi odluke i da se
4 direktno obraća ministarstvu, itd?

5 SVEDOK: Prije formiranja povjereništva, postojala je jedna institucija
6 koja se zove... koje... koja se nazivala krizni štabovi. I ti krizni štabovi su
7 ukinuti odlukom Predsedništva i formirano je pover... opštinsko povereništvo, tj.
8 republički... na predlog republičkog poverenika formira se opštinsko povereništvo,
9 sa ulogom koju sam... koju sam opisao. A legiti... legalni organi nastavljaju svoj
10 posao u skladu sa zakonom. Prema tome, tačno je da u jedno... da su u jednom
11 periodu postojali tzv. krizni štabovi, no to j... to je period događanja u kojima
12 ja nisam bio aktivan i nisam bio prisutan u Vogošći ili bilo kojoj opštini dok
13 su postojali. To je period april, maj, juni. Tako da... tako da sad postoji
14 kategorija ja razumem tu... tu zbunjenost, verovatno bi najveći broj građana u
15 Bosni i Hercegovini bili zbunjeni. Postoji period... po...postoji neka legalna
16 vlast, Skupština opštine, pa izvršni odbor, pa onda krizni štabovi, pa onda
17 povjereništvo, pa onda nešto što se z... što se z... greškom ili ne greškom zvalo
18 ratno predsjedn... Dakle... dakle, s...sve to dosta zbunjuje. Ali smisao moga posla
19 jeste, odnosno smisao stvaranja povjereništva jeste da legalni organi što više
20 ili maksimalno dođu do izražaja, a da se samo situacije odstupanja koriguju
21 delovanjem povereništava, itd. Ja sam vremenom april, maj, juni i juli kako je
22 vreme prolazilo, sve je više... popunjeni su, imenovano je sve više sudova.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Popunjan... popunjeni su organi uprave, itd. Dakle, ovaj vakum koji je nastao
2 odjednom početkom rata delimično je prevaziđen, pa su se postepeno stvorili
3 uslovi da... i kadrovski uslovi, a... a ne samo postojanje zakona, da ta vlast
4 proradi. Juče sam rekao da smisao moga prihvatanja uloge poverenika jeste da ta
5 vlast što više proradi, da se što više legalitet i vladavina prava uspostavi. I
6 razume se da je bilo niz e...ekscesnih, pa i neprihvatljivih situacija, pa i
7 zločina na koje, ovaj, eventualno upućuje tu i tamo i tužilac, ali njih je onda
8 trebalo tretirati na zakonski način. Ono što je meni bilo neprihvatljivo jeste
9 da donosim odluku u ime nekoga. Ovde je umesto mene potpisao neko drugi - Ratko
10 Babić. Ali prethodno sam mu ja rekao: "Nemoj donositi odluke koje je... su
11 kompetencija po zakonu nekom drugom." I on, naravno, jedan jednostavan posao -
12 da li zatvorenici mogu obavljati građevinske radove - traži dozvolu od
13 Ministarstva pravde. I Ministarstvo pravde povratno, prema dokumentu, ne
14 obaveštava povereništvo, nego predsednika skupštine opštine, ovaj, koji će to
15 proslediti legalnim organima i koji će dalje raditi. Prema tome, ne postoji
16 model, utvrđen model ili princip povratnih informacija, naknadne kontrole. On
17 postoji, ali je deo rada drugih organa, inspekcijskih ondrana /sic/, kontrolnih
18 organa koji postoje po zakonu.

19 Ne znam da li sam pomogao nešto sa ovim objašnjenjem, ali ja sam tako
20 razumeo tu ulogu bio. I... i zbog toga se često javlja...

21 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da bi se osigurala kontrola
22 legaliteta lokalnih vlasti, da li ste ocijenili da morate izaći na lice mjesta
23 da biste vidjeli šta se desilo i da provjerite da li se stvari odvijaju na

24

25

26

27

28

29

30

1 legalan način? Kako ste mogli kontrolisati legalitet odluka ako niste išli u
2 kontrolu na lice mjesta?

3 SVEDOK: M...malopre sam rekao da realik... realizaciju odluka kontrolišu
4 organi predviđeni zakonom. Postoji inspekcija unutar Ministarstva pravosuđa koja
5 treba da utvrdi da li je odluka Ministarstva pravosuđa provedena. Na kraju
6 krajeva, tu postoji mogućnost da me neko prevvari, pošto sam ja... nisam iz te
7 truke /sic/ i nekompetentan, može da mi inscenira situaciju iz koje je vidljivo,
8 zbog toga što sam nestručan, da je realizovano, a nije. Z...zato sam ja bio u
9 situaciji da se zadovoljim izveštajem prvih ljudi opštine - predsednika opštine,
10 predsednika Izvršnog odbora - jer moje mogućnosti tu prestaju. Ako bih primetio
11 da se njihova informacija meni ne podudara sa stvarnošću, onda treba da
12 reagujem. Znae, postoje i... i razni drugi problemi. Onda sam mogao da
13 kontrolišem zdravstveni sistem, da idem u ambulantu da vidim da li se jednako
14 tretiraju srpski, muslimanski i hrvatski ranjenici, da idem u školu da vidim
15 kako se predaje. Da je... m...mislim, niz, niz drugih elemenata.

16 Tk... život je kompleksan. Uvek postoji neko ko je doneo odluke, neko ko
17 izvršava, neko ko... Ja poštujem podelu vlasti i... i polazim od toga da ljudi
18 moraju međusobno imati minimum poverenja. Ne mogu ja da pretpostavim da
19 predsednik Izvršnog odbora dođe nešto da kaže, da me svaki put laže. Ili
20 predsednik Skupštine opštine, ili načelnik policije, i...ili Ministarstvo pra...

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ako je to tako, onda je to jedan kaos koji... koji... onda je to jedna pesimistička,
2 haotična situacija. Tu je nemoguće živeti'.

3 To isto znači... znate, po tom principu odgovorno...odgovornosti, e onda biste
4 mogli predsednika republike pitati: "Zašto ti je u nekom selu 500 kilometara
5 odatle umro neki bolesnik i nije pružena odgovarajuća..." Jer je za sve odgovoran.
6 Po...postoji neki model ovde funkcionisanja. Umro je bolesnik, medicinska sestra
7 nije pružila na vreme, regulisano je zakonom, ministar zdravlja je p... ovaj, član
8 Vlade, a Vlada podređena pre... Mislim, ja taj princip odgovornosti ne mogu da
9 shvatim. Ne mogu... ne mogu da razumem kako praktično može da funkcioniše. U tome
10 je stvar.

11 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, moje posljednje
12 pitanje. Barem s moje strane. Da li je za Vas lišavanje slobode Vaših sugrađana,
13 ukoliko to nije zakonito, da li je to za Vas jedno krivično djelo i jedan zločin
14 od velikog značaja?

15 SVEDOK: Da. To je krivično delo.

16 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I ja ću imati nekoliko pitanja na ovu
18 temu, a onda ćemo napraviti pauzu.

19 Vi ste nam objasnili, gospodine Poplašen, da nakon što ste saznali da su
20 zatvoreni civili bez adekvatne osnove, da ste o tome podneli izvještaj kao o
21 nečemu o čemu bi trebalo da se povede briga i da bi to trebalo da bude
22 legalizovano. Da li je ovo tačno tumačenje?

23 SVEDOK: Da.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. U ovom trenutku se obraćam
25 stranama. Da li su pronađeni neki dokumenti? Jer imamo neke dokumente iz

26

27

28

29

30

1 Vogošće, vidjeli smo ih, u kojima se vidi da je ministru pravosuđa ili nekoj
2 drugoj vlasti upućen pismeni izvještaj, jer to bi bilo svakako oslobađajuće,
3 gospodine Harmon. Da li je tako nešto pronađeno? I ako jeste, da li je
4 objelodanjeno Odbrani?

5 G. HARMON: [simultani prevod] Dajte mi samo minutu vremena, časni Sude.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Daću Vam vremena. Ali svakako sljedeće
7 pitanje je upućeno gospodinu Josseu: da li Vam je takvo nešto objelodanjeno? Jer
8 ukoliko jeste, onda bismo voljeli da vidimo takav materijal.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Pretpostavljam da ne postoji, jer mislim da
10 bismo ga dobili da je postojao.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Harmon, prije nekoliko
12 trenutaka dao sam Vam vremena da to pronađete. Možda da to uradite tokom pauze.

13 A sada /se obraćam?/ Vama, gospodine Poplašen. Vi ste bili zabrinuti
14 zbog ilegalnog zatvaranja civila. Vaše Ratno povjereništvo je 6. avgusta
15 zatražilo dozvolu da upotrebi zatvorenike za građevinske i druge radove. Da li
16 ste provjerili da li su ti zatvorenici, koji su bili potrebni za ove radove, da
17 li ste provjerili da li su oni civili ili ne? Da li ste provjerili da li su oni
18 na zakonit način zatvoreni ili ne?

19 SVEDOK: N... već sam rekao. Naknadno sam pitao predsjednika Izvršnog odbora
20 da li se postupa u skladu sa zakonom? On mi je rekao "da". Znači, generalno sam
21 pitao, generalno sam...

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste, općenito govoreći. Kada ste
23 napisali to pismo u kojem tražite puštanje zatvorenika koji su civili? Kada je
24 to bilo?

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Pa, ako sam došao u Vogošću početkom jula, mora da sam tamo
2 otišao prvih dana i odmah čim sam vidio to, ja sam to napisao i poslao. U te... ne
3 mogu tačno da se setim datuma, al' mora bit' početkom jula.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, negdje u julu. Rekli ste da ste
5 stigli početkom jula, pa je to onda moralo biti u julu.

6 Da li ste 6. avgusta dobili čvrstu potvrdu da je to pitanje razriješeno?

7 SVEDOK: Pa, ja sumnjam da sam 6. avgusta uopšte bio u Vogošći. Ja sam...
8 pretpostavljam da sam bio sa porodicom u Srbiji. E u...

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nisam Vas pitao da li ste 6. avgusta
10 bili u Vogošći, nego da li ste do tada, bez obzira gdje ste bili, dobili čvrstu
11 potvrdu da je to pitanje razriješeno?

12 SVEDOK: Ne. Nisam dobio čvrstu potvrdu u smislu detaljnog izveštaja koji
13 sasvim izvesno to garantuje, a...ako to podrazumevate pod čvrstom potvrdom usmenom
14 ili pismenom, nego...

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] "Čvrsta potvrda" je da ste dobili
16 informacije ne da se sve odvijalo na najbolji način, da neko radi na tome, da
17 neko ima uspjeha u tome, ali ovdje bi to značilo da je dokinuta nezakonita
18 situacija. Da ukoliko su ljudi bili nezakonito zatvoreni, da bi onda naravno
19 bili pušteni, jer bi u protivnom nezakonita situacija i dalje postojala.

20 SVEDOK: Da. Informacija koj...koju mi je dao predsednik Izvršnog odbora
21 nije zaista bila jedna rečenica. On je rekao: "Radimo sve da je u skladu sa
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zakonom. Rešavamo problem gladovanja. Imamo teškoća sa, ovaj, prostorom. Dosta
2 ljudi" - kol'ko sam ja shvatio - "jedan broj Muslimana želi neku sigurnost u
3 nekom okruženju do tranzita negde dalje." Dakle, sve je to jedna zbirka problema
4 o kojima sam ja obavješten. A ja sam insistirao...

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ovdje ću Vas zaustaviti. Ako kažete da
6 su radili na prostoru, da su radili na pitanju njihove gladi, da to nije stvarno
7 rješenje jednog protuzakonitog zatočeništva. Jer ukoliko ste ilegalno zatvoreni,
8 onda treba da budete pušteni i onda prostor prestaje da bude problem. To bi čak
9 moglo i da popravi situaciju gladi. A to više ne bi bio razlog za brigu.

10 SVEDOK: Da. U p... u prvom elementu sam to pomenuo. On mi je potvrdio da
11 se radi u skladu sa zakonom. To podrazumeva da nema nezakonito uhapšenih civila,
12 ako se radi u skladu sa zakonom. Niko od civila ne može biti uhapšen ako ne
13 postoje zakonske osnove.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ali nekoliko nedjelja prije toga,
15 situacija je svakako bila drugačija. Oni nisu znali za svoju obavezu da ne treba
16 da protuzakonito zatvaraju civile. Šta Vas navodi da povjerujete da je situacija
17 nakon nekoliko nedjelja u vezi sa ovakvim nejasnim formulacijama, jer oni kažu
18 da to nije u skladu sa zakonom, i tako dalje, niko Vam nikada nije rekao: "Ali
19 oni su bili pušteni", zar ne? Niko Vam nije rekao: "Pustili smo ih". Da li je to
20 tačno?

21 SVEDOK: Navodi me p...prvo, stav Ministarstva pravosuđa jasan i... i... i

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sasvim jasan izveštaj, odnosno informacija od predsednika opštinske vlade.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pitao sam Vas: da li Vam je iko rekao:
3 "Pustili smo ih"?

4 SVEDOK: Nije to. Nije mi to niko rekao, "pustili".

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Početkom avgusta, zatražena je dozvola
6 da se zatvorenici upute na građevinske i druge radove. Da li je provjereno, u
7 tom trenutku, da li bi u to mogli da se uvrste i protuzakonito zatvoreni civili?

8 SVEDOK: Nisam razumeo pitanje. Da li je provereno?

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Početkom avgusta, zatražena je dozvola
10 da se koriste zatvorenici za građevinske i druge radove. Radi se o zatvorenicima
11 iz Vogošće, a zahtjev je uputio upravnik zatvora u Vogošći. Da li ste Vi ili
12 Ratno povjereništvo provjerili da li su ti zatočeni, za koje se željelo da ih
13 se pošalje na radove, da li bi među njima bili uvršteni i nezakonito zatvoreni
14 civili? Da li ste to provjerili?

15 SVEDOK: U tom periodu nisam ni bio u Vogošći - to sam Vam malopre
16 pomenuo - zato je to i potpisao neko u moje ime a ne ja. Sad, trebalo bi to
17 pitat' onoga ko je potpisô.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Kada ste se vratili u Vogošću?

19 SVEDOK: Pretpostavljam da je prošlo 10-15 dana, jer sam imao posla dosta
20 sa porodicom.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, vratili ste se negdje do sredine
22 avgusta. I da li ste tada, kao republički povjerenik, da li ste razmotrili šta
23 se dešavalo u Vašem odsustvu? Da li ste dobili neke izvještaje? Da li Vam je
24 rečeno: "Tražili smo dozvolu da koristimo ove ljude za rad i tu smo dozvolu i
25 dobili."?

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Nisu mi pominjani nikakvi detalji. Jer razume se da sam se vidio
2 sa drugim članovima povereništva, predsednikom Izvršnog odbora. Zadržao se,
3 pretpostavljam, dan-dva u Vogošći, stekao neku opštu sliku i negde otišao na
4 put. Pretpostavljam da sam otišao negde u... u... opet nekim stranačkim zadatkom,
5 nekim stranačkim poslom.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Svakako, zanima me da čujem da li je po
7 Vašem povratku pitanje dobivanja dozvole za upućivanje zatvorenika na radove, da
8 li ste dobili tu informaciju i odluku da ih se može slati na te radove?

9 SVEDOK: Ne sećam se da je ovaj konkretan problem uopšte pominjan. Ne
10 isključujem da je tako, ali se... ali se ne sećam da smo pominjali.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ovo Vijeće je dobilo dokaze da su
12 zatvoreni civili koji su držani i zatvoreni bez ikakvog procesuiranja u tom
13 vremenskom periodu i dalje bili zatvoreni i da su bili upućeni na linije fronta.
14 Vijeće je takođe dobilo dokaze da je smrt nekih od tih zatvorenika ili povrede
15 koje su neki zadobili, da su oružane snage o tome izvještavale. Da li imate neki
16 komentar o tim dokazima i tom svjedočenju koje je izneseno pred ovim Vijećem?

17 SVEDOK: Žalim ako je tako. Ža...žao mi je i tih žrtava, ali zaista nemam
18 nikakvih informacija u tom pogledu.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste znali bilo šta o tome na kojoj
20 lokaciji su ti ljudi morali da obavljaju građevinske i druge radove?

21 SVEDOK: Ne, nisam upoznat s tim.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste bili obavešteni o nekom
23
24
25
26
27
28
29
30

1 objektu na kojem su radili zatvorenici?

2 SVEDOK: Ne.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam na tim odgovorima.

4 Gospodin Harmon, sad je vrijeme za pauzu.

5 G. HARMON: [simultani prevod] Mogu li da odgovorim na prethodno
6 postavljeno pitanje? Mi nemamo neko konkretno pismo u kojem se zahteva puštanje
7 zatvorenika.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je napravljen uvid u dokumente iz
9 Vogošće koji su na tu temu?

10 G. HARMON: [simultani prevod] Jeste, časni Sude. Najviše što imamo o
11 tome je u razdjelniku 32, a to je svjedočenje svjedoka koji je izjavio da se
12 sjeća, na stranici 62, da je ovaj zatvor uvršten u zatvorski sistem. Postoji
13 samo jedan dokument u razdjelniku 32 i zahtjev gospodina Poplašena o integraciji
14 zatvora. Mogu li da predočim svjedoku ovaj dokument?

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, kažete da ne postoji zahtjev za
16 puštanje?

17 G. HARMON: [simultani prevod] Ovo nije zahtjev za puštanje.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod]

19 Gospodine Poplašen, napravićemo pauzu. A da biste nam bolje omogućili da
20 se raspitamo o prethodno pokrenutom pitanju - a to je incident u kupatilu -
21 zamolićemo Vas da razmislite da li biste se sjetili kada je to približno rečeno.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ako se sjećate pitanja koja su Vam tada postavljena i odgovori koje ste dali, to
2 bi pomoglo Vijeću. Ako znate, mogli bismo...

3 SVEDOK: Pa... bi...bil...bilio je... bio je trenutak navodnih nekih tehničkih
4 smetnji. Vi ste nešto... stavili taj problem oko rada mikrofona i u tom trenutku
5 sam ja to čuo u s... u... u svoje slušalice. Da li je to bilo prisutno kod svih,
6 tehnički da li je izvodljivo, ili se može selektirati - ja stvarno ne znam - ali
7 to je ono što sam ja čuo u svoju slušalicu. Da...dakle, komentari stali /sic/ ste
8 neki tehnički problem oko rada mikrofona.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pokušaćemo da to pronađemo.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Vrlo kratko, časni Sude. Moram ispraviti
11 nešto što sam rekao o materijalu koji traži gospodin Harmon. Rekao sam:
12 "Pretpostavljam da ne postoji", a zapravo sam htio da kažem: "On ne postoji."
13 Drugim riječima, treba da ispravim svoj vlastiti jezik.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Treba da se zaključi da trenutno ne
15 postoji.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Nisam htio da optužim za krivokletstvo
17 svoga svjedoka.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U potpunosti to shvatam. Tako sam i
19 shvatio. On nam u tom trenutku nije bio dostupan.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Morao sam ispraviti svoj jezik.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A ja ću razmisliti o svom holandskom.
22 Napravićemo pauzu do 13.15h.

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Početak pauze u 12.54h.

2 ... Sednica nastavljena u 13.20h.

3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sestti.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, vidim da ste tu.

5 Gospodin Josse je zatražio jedno kraće vreme za neko proceduralno pitanje koje
6 ste hteli da pokrenete. Da li ćete Vi time da se pozabavite? Proceduralna
7 pitanja.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, ima više pitanja. Gospodin Josse će
9 se pozabaviti onim konkretnim pitanjem. Oprostite, časni Sude, ali nije mi
10 sasvim jasno o kom pitanju je reč.

11 Ja se izvinjavam, časni Sude, nisam shvatio da pitanje zbog koga sam
12 došao nije već pokrenuto. No, nije bitno, počecu od početka.

13 Časni Sude, imamo određene teškoće sa svedocima za iduću nedelju. Dobio
14 sam te informacije jutros iz Službe za žrtve i svedoke, i to da gospodin Arsović
15 koji je trebalo da svedoči kao drugi svedok iduće nedelje, da on ima određenih
16 zdravstvenih problema. Nije potrebno sad da u to ulazimo. I to je meni
17 saopšteno. A koliko sam shvatio, zbog toga nije u stanju da putuje. Ja sam
18 nastojao da saznam da li zbog toga ne može ni da svedoči, makar tamo gde se
19 nalazi. Međutim, koliko sam shvatio iz informacija koje mi je dao moj tim je da
20 je on zaista teško bolestan u ovom trenutku i da će to potrajati verovatno

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nedelju do dve dana i samo sam toliko uspeo da utvrdim do sada. Dakle, to je
2 onda očigledno problem koji ćemo imati iduće nedelje.

3 Časni Sude, mi u praksi ne možemo imati rezervne svedoke za konkretne
4 datume, jer to prosto je nemoguće organizovati na taj način. Prema tome, naš je
5 stav sledeći: gospodin Radojko koji treba da svedoči u ponedeljak, mi mislimo da
6 će on završiti sa svojim svedočenjem u toku utorka. Kao što ste videli, časni
7 Sude, većini naših svedoka za glavno ispitivanje potrebno je dva dana otprilike,
8 a zatim imamo unakrsno ispitivanje. Prema tome, naći ćemo se u situaciji da
9 iduće nedelje nakon njega nećemo imati svedoka koji može doći i biti pripremljen
10 za svedočenje.

11 I u tim okolnostima - naravno, ja neću da kažem da želim da iskoristim
12 na najbolji način tu situaciju - ali s obzirom da je takva situacija kakva
13 jeste, ipak da pokušamo najbolje što može da se učini u toj situaciji. Naime, mi
14 smo već imali puno problema kad je reč o gospodinu Radojku, sa kojim se nikada
15 nismo do sada susreli, niti razgovarali sa njim. To nije, naravno, idealna
16 situacija, no mi smo nastojali da to uklopimo najbolje što možemo u naš
17 raspored. I koliko se sećam, mi treba iduće nedelje da radimo poslepodne, pa
18 ćemo početi onda sa ispitivanjem gospodina Radojka u ponedeljak. Međutim,
19 ukoliko postoje dani iduće nedelje kada Sud ne bude mogao da radi, a s obzirom
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na to da mi nećemo imati svedoke iz razloga koje smo naveli, mi predlažemo da
2 jedan od tih dana kada se neće raditi bude ustvari ponedeljak, jer onda ga
3 možemo iskoristiti za pripremu gospodina Radojka. Naravno, s obzirom na
4 situaciju da pripreme koje su obavljene sa ovim svedokom, prema onom planu, nisu
5 zaista bile dovoljno ozbiljne, a to je bilo najbolje što se moglo učiniti u
6 datoj situaciji. No, ukoliko vi, naravno, imate nekih pitanja, časni Sude, u
7 pogledu teškoće koju imamo sa tim konkretnim svedokom, ja ću rado na njih
8 odgovoriti. No evo, ja sam samo hteo da vam kažem i da vam uputim molbu ustvari
9 u vezi sa tim kako da s ovim sledećim svedokom počnemo da radimo, s obzirom na
10 situaciju sa narednim svedokom.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koji je svedok trebao da bude sledeći
12 svedok?

13 G. STEWART: [simultani prevod] Gospodin Arsović.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ima pasoš?

15 G. STEWART: [simultani prevod] Da.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A da li je već tražio vizu?

17 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Koliko sam ja shvatio, časni Sude,
18 sva normalna praktična pitanja su razrešena bila. Nije bilo nikakvih problema ni
19 sa bezbednošću, ni sa vizom, ni sa dozvolom. Jedina prepreka koja se pojavila u
20 vezi sa njegovim svedočenjem je njegovo zdravstveno stanje.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Sudije većaju]

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Stewart, Sudsko veće bi
3 više volelo da sledeći svedok koga imate na spisku se ovde nađe što pre. To je
4 naš odgovor. Naravno, ja ne znam da li su karte već naručene za neki kasniji
5 datum, da li se to može promeniti.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Na koga mislite, časni Sude?

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, na sledećeg za koga smatrate da ne
8 može...

9 G. STEWART: [simultani prevod] Ne. Molim vas da razumete, časni Sude,
10 naravno da mi nismo preduzeli nikakve takve mere bez odobrenja. Mi smo učinili
11 one pripreme koje smo mogli i o tome sam vas obavestio.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A mi vas sada pozivamo da, ukoliko
13 je moguće, sledećeg svedoka na spisku pozovete što pre, da dođe da svedoči što
14 pre.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite, nisam razumeo. Vi, časni Sude,
16 govorite o svedoku Radojku koga imamo planiranog za ponedeljak?

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A sledeći svedok nije na
18 raspolaganju iz zdravstvenih razloga, ali postoji neko posle njega, je li tako?

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, upravo o tome sam i hteo da vam
2 kažem, časni Sude. Naravno da ćemo mi učiniti, kao što uvek to i činimo,
3 najbolje što možemo. Ali ja vas sada samo savesno obaveštavam o tome da ja ne
4 vidim kako je uopšte moguće da mi pospešimo dolazak narednog svedoka na spisku i
5 da on bude spreman za davanje svedočenja u ono vreme kada je gospodin Arsović
6 trebalo da svedoči. I ja vam to kažem u vrlo pozitivnom duhu.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja ne kažem da ste nekooperativni,
8 no samo Vas pitam: da li je sledeći svedok bio pozvan da dođe u Hag sledeće
9 srede ili četvrtka?

10 G. STEWART: [simultani prevod] Pa ne, časni Sude. Pošto sam rekao da me
11 pitate šta imate, ja ću Vam sad odgovoriti na sve /kako je prevedeno/. Najpre,
12 mi smo jutros za ovo saznali. Mi smo telefonirali kome je trebalo, raspitali se
13 da saznamo sve što možemo. No, postoje određena ograničenja. Mi smo učinili sve
14 što smo mogli u sadašnjoj situaciji. Što se tiče sledećeg svedoka, mogu vam samo
15 reći da mi već imamo velikih teškoća sa tim svedokom. Jer pitanje da li taj
16 svedok može doći ranije, to pitanje bi bilo potpuno besmisleno, jer mi već imamo
17 problema da li on uopšte može da dođe i onog datuma kada smo mi planirali da

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dođe. Prema tome, bilo bi potpuno izlišno pitati da li može doći još ranije.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A svedok nakon toga? Gospodine

3 Stewart, problem je u sledećem: Vi ste zatražili odlaganje vremena... više vremena

4 za pripremu i rekli ste da je to za pripremanje svedočenja gospodina Krajišnika.

5 U početku, nije bio to problem, ali vam je bilo potrebno još vremena za

6 pripreme. A sada se nalazimo u situaciji kada jedan svedok ne može da se pojavi

7 i Vi nam kažete, manje-više, da ovog svedoka nikada ranije niste videli, da on

8 nikada nije bio u Hagu, niste s njim razgovarali. Prema tome, kažete da niste

9 imali vremena za pripremu. No, ja hoću ponovo da Vam kažem ovo, Veće je to već

10 reklo, da mi želimo da čujem što relevantnija svedočenja ovde. I Sudsko veće ne

11 može samo da prihvati... Naravno, sasvim je moguće da se neki svedok razboli, da

12 zbog toga ne može doći. Može se dogoditi da se razboli neki član porodice

13 svedoka ili da premine. Ali samo da prihvatimo to da nam se kaže: "Pa, nismo

14 rešili probleme iduće nedelje", moram vam reći da imamo vremenska ograničenja i

15 moramo učiniti sve što možemo kako bi svedoci bili ovde, da bi Sudsko veće moglo

16 da čuje njihov iskaz. To je, dakle, naša teza. A šta je potrebno da biste se

17 nekako u toj situaciji snašli, kako bi se izmenio eventualno raspored da bi se

18 našla odgovarajuća rešenja i da onda nam na kraju vi kažete da ne možete naći

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 rešenja, mi se nalazimo u jako nepovoljnoj situaciji jer nismo bili u stanju da
2 saslušamo ta svedočenja. Mi ćemo onda izvući svoje zaključke i doneti svoje
3 odluke. Prema tome, ako insistiram, to je zato što ovo Sudsko veće hoće da ima
4 priliku da čuje iskaze svedoka. A posao Veća nije da se raspravlja o tome da li
5 možda možemo da čujemo jednog svedoka iduće nedelje, a možda nedelju nakon toga
6 nekog drugog. Dakle, ja moram da ponovim: mi moramo da učinimo sve što možemo da
7 svedoci dođu i daju svoj iskaz u okviru onog rasporeda koji nam je Odbrana
8 predočila.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, ja se potpuno slažem sa Vama u tome.
10 Ali ako ja iz Vašeg izlaganja mogu da izvučem makar i najmanju sugestiju da mi
11 nismo učinili sve što možemo da se što efikasnije organizujemo, ja moram jako
12 energično tome da se usprotivim. Mi smo sve učinili što smo mogli. Iskoristili
13 smo svaki trenutak i činimo sve što možemo u ovoj situaciji.

14 Jedan od svedoka koga smo mislili da dovedemo je bio svedok gospodin
15 Lakić. Mi smo zatim bili obavešteni o smrtnom slučaju u njegovoj porodici. I šta
16 smo mogli učiniti nego postupiti u skladu sa tim? Da Sudsko veće nije menjalo
17 raspored protiv želja Odbrane, gospodin Lakić bi do sada već svedočio.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, Vi ste pre 10 sekundi
2 rekli: "Ako otkrijem..." Moram da Vam kažem da nema nikakvog razloga da bilo šta
3 otkrivete. I prema tome, sve što ste nakon toga rekli je potpuno izlišno.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, meni je drago da to čujem. Izvinjavam
5 se i nisam ništa hteo da kažem što biste Vi mogli razumeti i na šta bi trebalo
6 reagovati preosetljivo.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li imali još nešto?

8 G. STEWART: [simultani prevod] Ne. Više ne.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam samo hteo da mi date malo vremena u
10 vezi sa pitanjem D14 o kome je bilo reči juče.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A sada molim da se svedok ponovo
12 uvede u sudnicu.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, dok svedok ulazi u sudnicu, mi
14 smo razgovarali i ranije o dokaznom predmetu pod brojem 14 i radilo se o datumu.
15 Dakle, dobio sam sada primerak tog dokumenta, naslovne stranice.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, možda možete to predočiti svedoku.
17 Kada je to bilo objavljeno?

18 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, to je bilo u februaru mesecu 1992.
19 godine.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja nemam ništa protiv ako se svi slože sa
2 tim.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, ako se stranke slože sa tim, onda
4 mislim da neće biti nikakvih protivljenja tome. I opet da ponovimo da onaj datum
5 na dnu teksta ne mora biti datum objavljivanja teksta.

6 G. HARMON: [simultani prevod] Dakle, da li se prihvata?

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. To se prihvata kao nešto što je
8 objavljeno u februaru 1992. godine.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Harmon, znate da imate
10 ograničeno vreme.

11 G. HARMON: [simultani prevod] Da.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod]

13 P: Molim Vas, gospodine Poplašen, da pogledate dokument pod brojem 32.
14 Ovo je dokazni predmet koji se već nalazi u dokaznom spisu, i to kao dokazni
15 predmet 743 tužioca.

16 Gospodine Poplašen, ovo je dokument na čijem dnu se nalazi neki potpis.
17 Je li to Vaš potpis?

18 O: Jeste.

19 P: To je dokument gde Vi predlažete Srpskoj opštini Vogošća, odnosno
20 Ratnom predsedništvu, u delu 3, da nelegalni zatvor u Vogošći se pretvori u
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odelenje kazнено-popravne ustanove u Butmiru ili Palama i da se odredi istražni
2 sudija i upravnik. Je li tako?

3 O: Da. To je pod tačkom 3.

4 G. HARMON: [simultani prevod] To je sve što sam još imao. Samo sam hteo
5 da proverim ovaj dokument sa svedokom.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Harmon.

7 G. HARMON: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, puno Vam hvala.

8 Dodatno ispituje g. Josse:

9 [Branilac ispituje putem prevodioca]

10 P: Gospodine Poplašen, ovde Vam je postavljeno pitanje o upotrebi reči
11 "vojvoda", oprostite na mom izgovoru. Hteo bih sada da Vam pokažem neke
12 dokumente.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, ne znam koliko vremena
14 će Vam biti za ovo potrebno. No, Sudsko veće, na osnovu mnogih svedočenja do
15 sada, steklo je utisak da vojvoda nije - možda historijski jeste bio - ali da
16 danas to nije vojni vođa, već neko ko ima, ako mogu tako da kažem, moralni
17 autoritet, moralnu rukovodeću ulogu u društvu. To je, dakle, naš provizorni
18 utisak.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, ja ću skratiti tu temu. Mi imamo i
20 definiciju ovoga iz engleskog rečnika, gde se pojavljuje reč "archduke". No,
21 možda bi mogli ovaj dokument da damo svedoku.

22 P: Svedoče, ovde je intervju koji ste Vi dali u listu zvanom *Dani*. I tu
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vas pitaju, je li tako, o upotrebi reči "vojvoda", a Vi u svom odgovoru dajete
2 definiciju te reči. Molim Vas da nakratko, ovlaš, pročitate ovaj tekst. Ne
3 morate naglas da ga pročitate, samo za sebe, i molim da samo potvrdite da ste Vi
4 zaista to i rekli.

5 O: Da. To je tekst, a on razvija stanovište koje je izgovorio
6 predsjednik Vijeća da se tu radi o... o počasnoj, moralnoj, i tako dalje,
7 simboličnoj ulozi i da nema nikakve veze sa vojnim komandama. Ako treba,
8 pročitacu tekst u celini, ali tekst ide u tom pravcu.

9 P: Ne, nije potrebno, hvala.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Molim da se ovom dokumentu dodeli broj.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A ja ću imati pitanje za Vas,
12 gospodine Josse. Možda Vam to već zvuči poznato, a to je: da li će samo
13 prevedeni deo ulaziti u spis ili tekst ceo? Jer primećujem na B/H/S-u da se u
14 intervjuu govori i o ekstradiciji, o Tribunalu, itd. Ne znam da li ste hteli da
15 i to uđe u spis?

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, ne naročito. Nisam to ni slao na
17 prevođenje. Neka ostane ovako kako jeste.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, Vi nemate ništa protiv
19 tog ograničenog prevoda? Naravno, i gospodin Harmon može da zatraži da se
20 kontekst ovog celog dokumenta prevede.

21 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, nažalost, časni Sude, ja ne znam jezik
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 i ne mogu čitati na B/H/S-u.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa da. Ali ja vidim u tekstu nekoliko
3 poznatih reči: "ekstradicija", "Tribunal", itd. To sam prepoznao. Pa, samo sam
4 hteo da čujem Vaš stav o tome, eventualno o stavu ovog svedoka prema ovoj
5 instituciji.

6 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, pogledaću dokument čim budem mogao.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Onda uvodimo ovaj dokaz u spis.

8 SEKRETAR: [simultani prevod] To je pod brojem D142.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I to samo prevedeni deo, a od tužioca
10 ćemo naknadno čuti.

11 G. JOSSE: [simultani prevod]

12 P: Gospodine Poplašen, uvaženi sudija Vas je upravo pitao o Vašim
13 stavovima o Tribunalu. Tačno je, je li tako, da ste Vi dali izjavu Kancelariji
14 tužilaštva? Mislim da je to bilo 2002. godine.

15 O: Da. Ja sam dao izjavu Kancelariji tužilaštva, ali ne u vezi sa
16 slučajem Krajišnik, nego u vezi sa slučajem Šešelj, na zahtev Tužilaštva. Izjavu
17 koju sam dao u vezi sa slučajem Krajišnik ja sam dao, valda, advokatskom timu
18 gospodina Krajišnika ili njegovim saradnicima. A predstavnicima tužio...
19 Tužilaštva sam dao izjavu u vezi sa slučajem gospodin Šešelj.

20 P: Samo bih hteo da budemo sasvim načisto: da li je to bila dobrovoljna
21 izjava ili ste je dali pod nekom vrstom pritiska?

22 O: Ne znam kako bi' tumačio vašu reč "dobrovoljna" - čitav NATO pakt
23 stoji iza tog zahteva. Ja sam prihvatio to, normalno. Sedili smo, pili smo kafu.
24 Ja sam dao, ovaj, ugov... govorio istinu u celosti kao što sam se i sada... dao

25

26

27

28

29

30

1 izjavu potpuno uveren da istina ako nekome smeta, najmanje će smetati meni i... i
2 ljudima o kojima govorim. I ja sam prihvatio obavezu da na poziv Tribunala dođem
3 ako treba da svedočim. Sad, nemojte me terati da... je l' dobrovoljni il' nije.
4 Niko ovde nije dobrovoljno. Ne verujem da je iko dobrovoljno ovde, izuzev ljudi
5 koji profesionalno rade svoj posô.

6 O: Možda sam ja malo nespretno postavio to pitanje. No, tačno je, je li
7 tako, da Vi niste bili osumnjičeno lice? Vi niste bili upozoreni na to kako ćete
8 dati izjavu?

9 O: Naravno, nisam bio upozoren. Ja sam zamoljen od Tužilaštva bi' li
10 hteo dati izjavu. Nikada nikakvih upozorenja ja nisam imao u... u vezi sa sumnjom
11 da... da mogu biti osumnjičen za... za bilo kakva dela - ni od strane Tužilaštva, ni
12 od strane organa vlasti u Bosni i Hercegovini.

13 P: Sada bih Vas zamolio da pogledate dokument pod brojem 8A. Tu se radi
14 o intervjuu i pominjani su razni delovi tog intervjuja. Molim da nam sudska
15 poslužiteljka pomogne da se pronađe deo na B/H/S-u. No, u toku ovog intervjuja,
16 kao što vidimo, do koga je došlo u februaru 2000. godine, postavljeno Vam je
17 pitanje: "Da li Vam smeta to što se nesrbi vraćaju u RS?" A Vaš odgovor je bio:
18 "Zašto bi mi to smetalo? To je njihova lična stvar i stvar njihove procene gde
19 žele živeti i gde žele da organizuju svoj život i budućnost."

20 GĐA PREVODILAC: Prevodilac napominje da nema original, da ne može da
21 pronađe taj deo.

22 G. JOSSE: [simultani prevod]

23 P: Sećate li se da ste dali takav odgovor, gospodin Poplašen?

24 O: Da, da, da. To je u dohu... duhu moga mišljenja i dao sam takav
25 odgovor.

26 P: Hvala Vam. Sledeće čega bih hteo da se dotaknem tiče se pitanja
27 paravojnih snaga o kojima su Vam postavljena pitanja. Hteo bih da pogledate još
28 jedan dokument.

29 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, samo jedan deo ovog dokumenta
30

1 je preveden. Ja pretpostavljam da će Sudsko veće želeti da na kraju dobije
2 kompletan prevod.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Kad se radi o tako kratkim
4 dokumentima, Vijeće bi željelo da ima na raspolaganju kontekst.

5 G. JOSSE: [simultani prevod]

6 P: Ovo je zapravo javni proglas koji ste Vi dali u ime Vaše
7 novoformirane političke stranke, a on se bavi kratkim prikazivanjem politika te
8 stranke. Da li je to tačno?

9 O: N... da, tačno je.

10 P: Pod brojem 3 vidimo na prvoj stranici ono što ste Vi imali da kažete
11 o paravojnim formacijama.

12 O: Da. To je tačno. Ako mi se dozvoli da proči...pročitam taj stav, to je
13 jedna p... jedna proširena rečenica. Mislim da prevodioci mogu uspešno to da
14 prevedu, ako nema na engleskom.

15 P: Ima, postoji prevod tog dijela na engleski. Imamo ga, tako da taj dio
16 ne morate čitati.

17 O: Da. U tom slučaju treba napomenuti da je ovo saopštenje iz 1992.
18 godine, iz novembra. Znači, stav je formiran mnogo ranije. I ovde se vrlo jasno
19 vidi da mi osuđujemo... piše da niti organizujemo, niti podržavamo posebne vojne
20 formacije, itd. I da želimo čak i da se o...oslobodimo negativnog nasleđa
21 Jugoslovenske narodne armije, a tu pre svega mislimo na komunistički stil
22 ponašanja i... i... i, ovaj, komunistički mentalitet. Prema tome, kada se pogleda
23 kontes /sic/ kad se pogleda celina saopštenja, ne samo tačka koja se direktno
24 odnosi, onda se vidi da izričito insistiramo, recimo u 4. tački, na principu
25 legaliteta i... i promena koja i bi... bi... i promena u društvu koje se ne mogu

26

27

28

29

30

1 vršiti nasilno, nego na legalan način. Dakle, to je stanovište iz 1992. godine
2 koja je uglavnom bila predmet naše diskusije u... ovih dana. I ono je objavljeno i
3 na televiziji i na radiju. U toku rata objavljeno je čak i kao fragment u jednoj
4 od mojih knjiga. I ovaj... ne...

5 P: Ovdje ću Vas zaustaviti.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Molim Sud da pročita u cijelosti razdjelnik
7 47, za koji mislim da ne postoji verzija na B/H/S-u. Tu se radilo o jednom
8 odlomku iz video-materijala, a to je u verziji na engleskom jeziku vrh druge
9 stranice. I na njega bih želio skrenuti pažnju Suda. A zbog nedostatka vremena,
10 to neću tražiti od svjedoka.

11 I još jedno pitanje kojim želim da se pozabavim prije nego što završim.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi hoćete da pročitamo u cijelosti
13 razdjelnik 47?

14 G. JOSSE: [simultani prevod] U dogledno vrijeme, a osobito sami vrh
15 druge stranice. To je odgovor koji je dao ovaj svjedok tokom intervjua koji je
16 sa njime obavljen.

17 P: Gospodine Poplašen, dok poslužitelj dijeli primjerke ovoga teksta,...

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo da provjerim da li dokaz 47 ima
19 broj.

20 G. HARMON: [simultani prevod] Da. On ima broj, ali nema broj u onome
21 pamfletu koji sam upravo podijelio.

22 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Odbrane D143.

23 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala. Molim /?vas/, još jedan dokument
24 kojem je potreban broj.

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi ste ranije rekli sudijama o dvostrukom vremenskom roku koji ide u
2 penzioni staž.

3 Tačno je, zar ne, da je to odlomak iz novina? Koje su novine u pitanju,
4 kako bih izbjegao situaciju da ja to izgovaram, a da nisam u stanju.

5 O: Pa, ja mislim da se radi o dnevnim novinama koje izlaze u fe... u
6 Federaciji, u Sarajevu, i da se zovu *Dnevni Avaz*, kol'ko se ja sećam.

7 P: Da. Tačno tako i piše na stranici koju vidimo. I tačno je, časni
8 Sude, imaćemo cjelokupan tekst preveden. No, spominju se prava na penziju, a
9 odgovor je u skladu sa članom 94 Zakona o penzijama. Ukratko: da one osobe koje
10 su sudjelovale u pripremama odbrane Bosne i Hercegovine, ili u samoj odbrani od
11 30. aprila 1991. do 21. decembra 1995., taj vremenski period će biti dvostruko,
12 dva puta obračunat za one koji imaju pravo na penziju. Da li je to sadržaj ovoga
13 teksta, gospodine Poplašen?

14 O: Da. To je očigledno jasno da proizilazi iz tog zakona.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Kao što sam rekao, časni Sude, mi ćemo
16 cjelokupan tekst, odnosno i pitanja i odgovore, na prevod dostaviti
17 Prevodilačkoj službi Međunarodnog suda.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće bi bilo veoma zainteresovano ne
19 samo za to kako je zakonodavstvo prikazano u štampi, nego želi da zna i koji je
20 prvi izvor.

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Rečeno mi je da ga imamo i mislim da je to
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 informacija koju ću dobiti. Upućena mi je...

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A to će biti?

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Zakon koji je na snazi, a možda će neko sa
4 zadovoljstvom da ga prevede.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To bi bilo iz federalnog zakonodavstva,
6 ili?

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Pitate pogrešnog čovjeka.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Razumijem. Da li je, dakle, u pitanju
9 federalno zakonodavstvo? Kako da to razumijemo? Možda bi bilo bolje da pogledamo
10 izvorni tekst, tako da možemo da identifikujemo u kojoj mjeri se taj zakon
11 odnosi na koji entitet. I ukoliko se odnosi na samo jedan od njih, da li postoji
12 slično zakonodavstvo i u drugom entitetu. Tako ćemo dobiti jedno uravnoteženo
13 tumačenje ovoga pitanja.

14 Hvala Vam.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Time sam završio moje dodatno ispitivanje.
16 Ovaj dokument nema broj.

17 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Odbrane D144.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Malo sam zbunjen. Dokazni predmet D143,
19 koji je bio pamflet. Da li je to tačno?

20 SEKRETAR: [simultani prevod] Da.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] O kakvom se pamfletu radi?

22 SEKRETAR: [simultani prevod] To je javni proglas Nikole Poplašena u ime
23 novoosnovane političke stranke, a on se tiče proglašanih politika. Datiran je
24
25
26
27
28
29
30

1 12. novembar 1992. godine.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam. To je jasno.

3 Ispituje Sudsko veće:

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Posljednje pitanje. Kada govorimo o
5 zatočeništvu i o objektima za zatvaranje u Vogošći i kada se govori o njihovom
6 podvođenju pod zatvorski sistem, možete li nam reći: koliko ih je bilo i da li
7 je upravnik tog zatvora o kojem ste govorili, da li je on bio zadužen za sve
8 njih, ukoliko ih je bilo više?

9 O: To zaista ne znam. Da sam... da sam znao da je bio još neki objekat, ja
10 bih reagovao. Ja bih na to reagovao. Zai...zaista nisam upućen. Ja ne mogu da
11 tvrdim da nije, ali po mom saznanju, po mom uvidu, ja nisam za... znao za
12 postojanje bilo kakvog drugog objekta izuzev ovoga koga sam posjetio na 15-ak
13 minuta.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nije bilo sasvim jasno kako je došlo do
15 toga da ste Vi otišli u taj objekat. I rekli ste da ste tamo pili kafu, da ste
16 vidjeli ljude koji se kreću tamo. Šta Vas je uopšte odvelo do tamo?

17 O: Možda će izgledati neobično, ali n...neki puki sticaj okolnosti. Sa
18 mnom je u vozilu bio moj prijatelj, povjerenik iz susedne opštine. I on je imao
19 ideju da... da svratimo, da vidimo, da popijemo kafu kod njegovog poznanika Brane
20 Vlače, ko...koga ja uopšte nisam znao prije. Ja ga pitam: "Gde je?" On kaže:
21 "Ovde, na putu." Jer... je...jer taj objekat, to je bio ugostiteljski objekat prije,
22 ovaj, te namene - neka gostiona, kafana, il' tako nešto - i samo smo skrenuli sa
23 puta i parkirali. Ja sam na taj način to video. Da nije te slučajnosti, možda i

24

25

26

27

28

29

30

1 ne bih video. I onda sam ga pitao: "Šta je ovo? Šta se ovde događa?"

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li da opišete šta ste vidjeli, a
3 za šta sada kažete da je bio objekat za zatočavanje? Šta ste vidjeli tamo?

4 O: Pa, v...video sam... doduše, ispred objekta nije postojala nikakva
5 naoružana straža. Unutra su izmešano, pored nekog šanka, bilo je o... i ljudi koji
6 su tu kao zatočeni i nekih vojnika srpskih, koji su imali oružje, ali ne na
7 gotovs, nego o ramenu, ili negde naslonjeno, i tako dalje. A desno, gde je
8 očigledno bio restoran, mi smo seli, d...došao je Vlačo, d... neko nam je doneo
9 kafu, pili smo kafu i razgovor je tekao. I onda sam k... sabrao te informacije o
10 kojima smo opširno pričali za tih pe...

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li Vas pitati: ako bih ušao u neki
12 bar i vidio neke ljude sa puškama, druge bez pušaka, kako biste Vi onda
13 zaključili da ovi koji nemaju puške da su oni zatvorenici? Ja bih u jednom
14 kafiću očekivao da su oni posjetiooci. Šta Vas je navelo na zaključak da su oni
15 zatvorenici?

16 O: To sam razgovora... razgovarao sa gospodinom Vlačom - sad s... sad s... sad
17 sam upravo to pomenuo - i on je rekao me... Situacija je ostala konfuzna. Meni
18 nije jasno je li to zatvor, je li to pritvor, je li neko sabirno-tranzitno
19 mesto, itd. I... i nakon tog razgovora tražio sam da se to raščisti, da to ne može
20 tako, da se ne može držati bez zakonskih uslova neko... neko na silu. E sad, ja
21 sam zaključio, pošto je tu moguće, očigledno, da se iziđe bez nekih posebnih
22 problema, da neki ljudi i nisu pod prisilom. Moj je bio zaključak da su možda
23 neke - da budem direktan - da se neki M...Muslimani možda osjećaju sigurnije tu u
24 objektu, nego na nekom drugom mestu. Ma... možda su bili neki kojima je kuća
25 razorena, spaljena, itd. To je sad jako mnogo detalja. Nisam istraživao, izuzev
26 što sam bio siguran da se ne može... jer je to meni ličilo da... da to može da

27

28

29

30

1 poprimi trend nekog privatnog zatvora. Neko je smislio da mu treba ljudi i da... i
2 da ih skuplja, jer takvih je priča bilo dosta. I nastojao sam da se to zaustavi,
3 da se to prekine. Ja Vaše pitanje potpuno razumem. I jeste bila slika takva kao
4 što ste Vi pomenuli: neki prolaze, neki su s oružjem, neki su bez oružja. Jedna
5 prilično konfuzna situacija, kol'ko sam ja zapazio za 15-ak minuta. Uz dodatne
6 isformacije /sic/ iz razgovora, zaključio sam da treba da reagujem. I reagovao
7 sam kod nadležnih vlasti.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste nam da su se zatvorenici
9 kretali. I Vi ste nam svojim riječima ostavili utisak da su oni do izvjesne
10 mjere bili slobodni, donekle nisu. Možete li to malo detaljnije da objasnite? Da
11 li ste vidjeli da je bilo ko otišao, izašao sam na ulicu?

12 O: Petnaestak minuta nije mnogo vremena. Neko je uvek ulazio i izlazio,
13 ja ne mogu da kažem je l' zatvorenik, il' je vojnik, il' je došao nekom u posetu
14 t...t... zaista nemam na osnovu čega to da zaključim. A iz toga što su se kretali,
15 rekao sam da je poluslobodno. A iz toga što mi je Vlačo rekao da ove ljude koji...
16 koje drži ovde nema s čim da nahrani, zaključio sam da se radi ipak o... o... o...
17 nekom mestu gde ti ljudi spavaju i da su pod izvesnom vre... smislu neslobodni.
18 Je...jer me je to motivisalo. Ja... ja... mi smo pitali... kad nas je pitao: "Gde će?" -
19 idemo na ručak. I onda je uspu...usput je... bilo je pitanje: "Ima li kod tebe da
20 se... nešto da se ruča?" Pošto vidim tamo da je... da... da se nose neki tanjiri, i
21 tako dalje. On mi je m... pomenuo neke... neki, ovaj, neko jelo - zaboravio sam
22 koje, koje je dosta loše - pa ja sam pitao: "Što nije bolje?" i onda je nastala
23 ta žalba. Iz toga sam zaključio da postoji problem ishrane. Da...dakle, hvatanje
24 zaključaka je bilo u prolazu, u letu. Oni nisu sistematizovani, provjeravani,
25 itd.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste nam da ste stekli utisak da,
2 kao što ste rekli, niste imali osjećaj da je neko zatvoren, nego iz tih
3 informacije koje ste dobili od Vlačić. Da li onda treba da zaključim da su oni
4 ustvari bili zatvoreni?

5 O: Pa, u izvesnom smislu - da. Jer oni...

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A šta je "u izvjesnoj mjeri"? Da li su
7 oni imali slobodu da izađu iz zgrade i da odu gdje su željeli ili nisu?

8 O: Moguće je da su imali. Moguće je. "U izvesnom smislu" znači da je
9 Vlačić rekao da mora da im obezbedi ishranu. Znači da su oni tu svaki dan. E sad,
10 ti koji su tu svaki dan, da li može da ode ili ne može da ode, to n... to nisam
11 znao. Držeći da je to skoro otvoreno ili poluotvoreno, pretpostavljao sam da
12 onaj... da neko od njih i može da ode i da se vrati, ili da ode da se... da se ne
13 vrati, i tako dalje. Međutim, meni je prije ja sam prije imao asocijaciju da se
14 napolju, izvan te zgrade, puca, odvija borba, i tako dalje, i da je u izvesnom
15 smislu opasnije po život biti negde napolju, nego biti unutra. Ali i kao takva
16 ta situacija mi je delovala potpuno nelegalno i onda sam intervenisao, kao što
17 smo... sam govorio.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste, prije nego što ste se
19 obratili centralnim vlastima o tome, da li ste to provjerili? Jer Vi stvarate
20 jednu sliku koja je dosta zbunjujuća. Ljudi dolaze svaki dan da uzmu hranu,
21 imaju slobodu da odu - možda da, možda ne - zatočeni su, možda nisu. Ja

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zaključujem da ste na početku imali osjećaj da su ljudi bili slobodni da se
2 kreću, a onda Vam je rečeno da nisu. Šta ste zapravo napisali - kao što ste
3 rekli - šta ste napisali Vladi sa preporukom da taj objekat za zatočavanje treba
4 da bude u okviru normalnog zatvorskog sistema?

5 O: Po mome u...uverenju, ja ne stvaram zbunjujuću sliku, nego je os...
6 okolnosti su bile zbunjujuće. Situacija je bila zbunjujuća, koja je i mene
7 zbunila. Ja sam odma' pitao, kad sam došao u opštinu: "Šta je ono dole u... u onom
8 objektu?" I oni su mi zbunjujuće i odgovorili. Ja vidim da ni... ni lokalna vlast
9 nema čistu sliku. I onda sam ja rekao: "Ljudi, ov... to tako ne može. Ne može se
10 pra...praviti z...zatvori gde kome padne na pamet i kako padne na pamet, nego treba
11 intervenisati." I usledio je moj p... moje pismeno obraćanje. I pretpostavljajući
12 da je to lokalna vlast i znala prije mog dolaska, ja nisam ostao na tome da
13 njima kažem: "Promenite!" nego sam se obratio Ministarstvu pravosuđa i
14 Predsedništvu, verujući da lokalna vlast, da je htela, da je to mogla i ranije
15 uraditi. A pošto sam tek došao, hteo sam i da naviknem malo, ovaj, da se, ovaj,
16 sa zakon...

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste se raspitali o postojanju
18 sličnih objekata u opštini?

19 O: Pitao sam da l' ima još, rekli su mi da nema. Niko me nije
20 informisao, za nikakav drugi il' sličan objekt ja zaista nisam znao. Jer da sam
21 znao, reagovô bi' na sličan ili neki oštrij način, ja ne znam, u zavisnosti šta
22 bi' zatekao.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam na tim odgovorima. Da li iz
24 ovoga proizilazi potreba... Moram se izviniti. Kad vidim sat, uveliko smo

25

26

27

28

29

30

1 prevazišli vrijeme koje nam je dodijeljeno. Molim Vas da uzmete to u obzir.

2 G. HARMON: [simultani prevod] Svakako, časni Sude, biću kratak.

3 Dalje unakrsno ispituje g. Harmon:

4 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

5 G. HARMON: [simultani prevod] Pogledajte sada na ekran, vidjećete
6 fotografiju koja je jučer predložena svjedoku. To je dokazni predmet Optužbe
7 P379. To je fotografija kuće.

8 P: Molim Vas da pogledate razdjelnik 31 i da se odredi dokazni broj za
9 taj dokazni predmet.

10 SEKRETAR: [simultani prevod] Razdjelnik 31 će postati dokazni predmet
11 Optužbe P1097.

12 G. HARMON: [simultani prevod]

13 P: Gospodine Poplašen, Vi ste imenovani za ratnog povjerenika za Vogošću
14 18. juna. Ovaj dokument je dokument iz Srpske opštine Vogošća, odnosno
15 Opštinskog sekretarijata za urbanizam, imovinska prava i za katastar. Datum je
16 8. juli, a to je otprilike tri nedjelje nakon Vašeg imenovanja. A odluka se
17 zasniva na odluci 7. jula. Zatim je tadašnji Opštinski sekretarijat za urbanizam
18 donio je odluku koju ću pročitati:

19 GĐA PREVODILAC: Prevodilac ne može da razumije kako tužilac izgovara
20 imena.

21 G. HARMON: [nastavlja se prethodni prevod] "/prevod engleskog
22 transkripta: '1. Kuća Planjo Almasa i Miralema Semizovca'/ data je na korištenje
23 Ministarstvu pravde za potrebe zatvora Srpske opštine Vogošća.

24 "Ovo je odluka koja je privremenog karaktera i biće na snazi do kraja
25 ratnog sukoba. Nema potrebe i nema pravnoga smisla da se postigne vlasništvo nad

26

27

28

29

30

1 gore spomenutim komadom nekretnine."

2 Tako da objašnjenje: "Zasniva se na zahtjevu Ministarstva pravosuđa, a
3 odluka je Ratnoga predsjedništva Srpske opštine Vogošća donesena na sjednici 7.
4 jula 1992. godine, na sjednici Opštinskog sekretarijata za urbanizam, imovinska
5 prava i zemljišni katastar, koji je donio odluku." A potpisao ju je sekretar.

6 Da li ste poznavali gospodina Predraga Mijatovića /?Bejatovića/?

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Kako je došlo do ovoga, do otvaranja ovoga
8 pitanja?

9 G. HARMON: [simultani prevod] Proizilazi iz pitanja koje je sudija Orić
10 postavio, a to je da li je ovaj svjedok znao za postojanje ovog dokumenta,
11 budući da je svjedok bio povjerenik već tri nedelje u tom vremenskom periodu,
12 nakon donošenja odluke

13 P: Moje pitanje Vama, gospodine Poplašen, je: da li ste poznavali
14 Predraga Bijanovića /?Bejatovića/?

15 O: Ne. P...prvi put vidim ovaj dokument i prvi put čujem za ovo ime.

16 P: Da li prepoznajete pečat na dnu dokumenta?

17 O: Pa, p... pa prepo... pečat je verovatno Srpske opštine Vogošća. Sve su
18 opštine imale isti pečat, sa različitim nazivom i sa grbom i četiri "S" u
19 sredini.

20 P: U ovom dokumentu se kaže, gospodine Poplašen, da je zapravo postojao
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zatvor u Planjinoj kući i da je on postojao približno tri nedjelje.

2 GĐA PREVODILAC: Prevodilac napominje da nema originalni dokument pred
3 sobom, a ne razumije kako tužilac izgovara imena.

4 G. HARMON: [simultani prevod]

5 P: On je postojao približno tri nedjelje nakon što ste imenovani za
6 ratnog povjerenika. Da li Vi izjavljujete pred ovim Sudom da je jedini zatvor u
7 opštini Vogošća za koji znate bio kod Sonje i da niste uopšte znali za
8 postojanje ovog zatvora?

9 O: O... niti ovog, niti bilo kojeg drugog. Prema tome, nit' sam znao za
10 postojanje nit' sam znao za o...ovaj dokument koji ste mi sad pokazali. A u... ova
11 kuća mi ništa ne znači, što je na ekranu.

12 G. HARMON: [simultani prevod] Nemam više pitanja, časni Sude.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] On je preveden pod brojem 1... Ne pod
14 brojem 1. U naslovu se kaže: "Na osnovu odluke Ratnoga štaba..." Šta je "Ratni
15 štab"?

16 SVEDOK: Ne znam, nepoznato mi je to. Nepoznata mi je formulacija i
17 dokument, sadržina - to mi je sve novo u ovom trenutku. Kojog /sic/ ratnog
18 štaba, čega ratni štab, i tako dalje? Ne razumem.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ne možete nam pomoći u tom pogledu.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Mogu li, časni Sude? Da skratim moje
21 dodatno ispitivanje, ja bih se pozabavio razdjelnikom 32 i postavio bih pitanja
22 o tome. Sudije su postavile dovoljno pitanja, takođe i cijenjeni kolega nakon
23 vas. Ali bih ja nešto dodao tome.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li postoje neka konkretna pitanja

25

26

27

28

29

30

1 koja biste željeli da postavite svjedoku?

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, razdjelnik 32.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gledam prevodioce jer ja sam odgovoran
4 za razvoj toka suđenja.

5 Petak je, htjeli bismo da završimo sa svjedokom danas.

6 Dalje ispituje g. Josse:

7 [Branilac ispituje putem prevodioca]

8 P: Razdjelnik 32, gospodine Poplašen, pokazan Vam je tokom unakrsnog
9 ispitivanja. Pokazao Vam ga je cijenjeni kolega. Da li je to izvještaj o kojem
10 ste govorili Sudu? To je izvještaj upućen republičkim vlastima?

11 O: Ovo je jedan od tih izveštaja. Mora negde da postoji i jedan u kojima
12 o... Ovo je jedan od zapisnika koji je upućen Koljeviću. A u i... u zahtevu Vladi
13 od... on se odnosi samo na tačku zatvora i on je opširniji. I u... gore u naslovu
14 mora da bude republička Vlada i Ministarstvo pravosuđa. Ja mislim da je ovo što
15 ste mi sad pokazali moj prvi izveštaj koji sam napravio dan nakon što sam došao
16 u opštinu, i to gospodinu Koljeviću. A zahtev Vladi je sledio posle toga. Ne
17 mogu da kažem za dan ili dva, možda isti dan. Ali u tom periodu. Zašto tog
18 zahteva nema u nekim dokumentima, ja to ne znam, ali je sasvim izvesno
19 dostavljen Ministarstvu pravosuđa.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala. Htio sam to da razjasnim.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja zaključujem iz Vašeg posljednjeg
22 odgovora, u kojem ste rekli da ste to poslali gospodinu Koljeviću, taj je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 izvještaj barem bio naslovljen na Ratno predsjedništvo.

2 SVEDOK: Ja sam... ja sam...

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ćete se složiti?

4 SVEDOK: Ja sam sa...saglasan s tim stavom. Ne znam da l' treba dodatno da
5 komentarišem. On je poslat gospodinu Koljevića. Ja ne verujem da je to gospodin
6 Koljević prosledio Vladi, ovaj, jer sam ja naknadno pisao Vladi, n...na problem
7 za... o problemu zatvora u Vogošći. Ja sam hteo da, odmah po dolasku,
8 Predsedništvo stekne neku... neku...

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. Ne, tu nema nikakvih pokazatelja
10 da bi gospodin Koljević to poslao Vladi ali, naravno, postojale su moguće
11 implikacije da je to bilo poslato Ratnom predsedništvu i ja sam samo hteo da Vi
12 potvrdite da ste Vi hteli da Predsedništvo zna o situaciji. To je bilo moje
13 poslednje pitanje.

14 Ako nema više pitanja, gospodine Poplašen, hteo bih da Vam se zahvalim
15 puno što ste došli u Hag i odgovorili na sva pitanja koja su Vam postavljale obe
16 procesne strane, a i Sudsko veće. I želim Vam srećan put kući.

17 SVEDOK: Najlepše Vam zahvaljujem.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sada da sudska službenica isprati
19 gospodina Poplašena iz sudnice.

20 [Svedok se povlači]

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Postoji jedna kratka poruka koju bih
22 hteo da prenesem stranama. Dobili smo molbu da počnemo iduće nedelje u utorak, a
23 ne u ponedeljak. Mi ćemo obavestiti procesne strane u toku današnjeg popodneva,
24 uobičajenim kanalima, da li će to biti uvaženo ili ne. No, u svakom slučaju, za
25 sada želim da kažem da se procesne strane pripreme kao da ćemo početi u
26 ponedeljak; uz, naravno, ovu rezervu koju sam izneo.

27

28

29

30

1 Sada prekidamo s radom i nastavljamo u ponedjeljak u 14.15h, u istoj
2 sudnici.

3 ... Sednica završena u 14.18h.

4 Nastavak zakazan za ponedjeljak,

5 13.03.2006., u 14.15h.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 10.03.2006.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.